

Ceny ogłoszeń
za wiersz milime-
trowy przed 1 sloty.
w tekście 40 gr., za
tytułem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 60 proc., a swia-
dectwa 85 proc. dro-
żej. Drobiazgi ogło-
szenia po 10 groszy.
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
za zastrzeżenie miejsca
celuje się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wy-
si miesięcznie

2.-

Ad

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
św. Anny 12

ODDZIAŁY: KIELCE, Marsz. Focha 26 (róg Sienkiewicza) tel. 13-78; BĘDZIN, Sączewskiego Nr. 29; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14 i Królowej
Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja, 5, tel. 97; CZELADZ, Bytomska 31; GRODZIEC, ul. Legionów tel. 7-19-66.

Wojska rządowe napierają na powstańców

Lotnicy powstańczy bombardowali Madryt

PARYŻ, 20. 4. Havas donosi z Ma-
drytu: o godz. 10.30 rano powstańcy
wznegli bombardowanie stolicy. Nie
które pociski nie wybuchły, inne uszko-
dziły szereg domów. Nad miastem u-
noszą się czarne smugi dymu.

Wedle doniesień z Bilbao na fron-
cie baskijskim nastąpiło pewne uspo-
kojenie. Wojska rządowe dokonały
kilku ataków na odcinku Eibar. Ce-
lem akcji jest m. Akondia, na którym
to odcinku powstańcy wycofali się ze
stanowisk pod m. Garaochi. Po udat-
nym wypadzie wojska rządowe powró-
ciły na poprzednie stanowiska z bez-
względnie zdobyczą. Pod Elgueta artyleria
rządowa bombardowała stanowiska
powstańcze. Niepomyślna pogoda utrudnia
działania wojenne.

Komunikat oficjalny, ogłoszony
wczoraj wieczorem przez radio donosi
że w północnej części frontu Teruel
wojska rządowe posuwały się w ciągu
dnia naprzód.

Powstańcy usiłowali odebrać utra-
cone pozycje, ponieśli jednak ciężkie
straty.

Eskaдры samolotów rządowych o-
strzeliwały skutecznie punkty oporu
powstańców.

statki tej floty były zatrzymywane
lub zmuszane do zmiany swego kur-
su, niezależnie od tego, jaki ładunek
posiadają.

W podobny sposób udzielona zosta-
nie ochrona wszystkim statkom ob-
cym, które o tę ochronę poproszą i

które przyjmą pomoc republikańskich
sił zbrojnych na morzu i na lądzie.
Ochrona ta — jak oświadcza deklara-
cja — będzie specjalnie udzielana na
morzu Śródziemnym, to znaczy na tym
odcinku, który podany został kontroli
niemieckiej i włoskiej floty wojennej.

Nie było zajść w Borysławiu i Drohobyczu

Zmyślane informacje agencji Havasa

WARSZAWA, 20. 4. PAT. — W
związku z nieprawdziwymi informa-
cjami podanymi przez agencję Hava-
sa o zajściach w Borysławiu i Droho-
byczu, w czasie który miały rzekomo
ponieść śmierć 3 osoby. Polska Agen-
cja Telegraficzna upoważniona jest
do stwierdzenia, że żadnych tego ro-
dzaju zajść nie było. Jedynie w dn.
19 bm. zebrało się kilkaset osób z po-
śród bezrobotnych przed budynkiem
Funduszu Pracy w Borysławiu, doma-
gając się zatrudnienia.

Po odpowiednich wyjaśnieniach
miejscowego kierownika Funduszu

Pracy, bezrobotni udali się pod magi-
strat, gdzie wyloniona delegacja od-
była rozmowę z prezydentem miasta.
Oświadczenie prezydenta miasta, że
bezrobotni będą stopniowo zatrudnie-
ni i że bony żywnościowe będą im wy-
dawane już w dniach najbliższych, tj.
począwszy od dnia 20 bm., zostało
przyjęte przychylnie i delegacja opu-
ściła ratusz.

Na tym całe zajście zostało zlikwi-
dowane. W Drohobyczu do żadnych
zajść z bezrobotnymi wogóle nie do-
szło. Wiadomość więc o zabitych i ran-
nych jest całkowicie zmyślna.

Złoża doskonałej rudy żelaznej

odkryto pod Równem

WARSZAWA, 20. 4. Na Wołyniu
odkryto złoża rudy żelaznej najwyż-
szego spośród znanych dotychczas w
Polsce gatunku.

Złoża rudy odkryto w powiecie
rówieńskim, w okolicy wsi Zeleznica.
Niskoprocenową rudę odkrywko-
wą eksploatowano już dawno w tej
okolicy. Gatunek ten znany pod na-
zwą ochry używany był jako surowiec
w przemyśle farbiarskim.

Pogłębienie jednego z szybków
dało wynik rewelacyjny. Znacono,
na głębokości kilkunastu metrów ru-
dę, która znacznie różniła się od rudy
powierzchniowej.

Badania laboratoryjne wykazały,
że zawiera ona około 52 proc. żelaza,
a ponadto około 7 proc. bardzo cenne-
go manganu.

Że jest to najbardziej wartościowa
ruda spośród odkrytych dotychczas
w Polsce, świadczy fakt, iż eksploato-

wane dotąd kopalnie dają rudę 46—48
procentową.

Poza próbami laboratoryjnymi —
przetopiono rudę wołyńską w jednej
z wielkich hut żelaznych.

Wysoka jej wartość została w ca-
łości potwierdzona.

Obecnie geolodzy ustalają rozmia-
ry podkładów wołyńskich, a prawdo-
podobnie już z kilku miesięcy rozpo-
częta ma być eksploatacja.

Tereny kopalni są wprawdzie od-
dalone od kolei o 30 kilka kilometrów
jednak istniejąca szosa umożliwia
transport samochodami ciężarowymi
do czasu budowania kolei lub choćby
kolejki wąskotorowej.

Jednocześnie prowadzone są bada-
nia śladów rudy manganowej odkry-
tej w okolicach Rzeszowa — w bezpo-
średnim sąsiedztwie „Okrepu Central-
nego Sandomierz”.

Wykrycie afery fałszerskiej

w Rumunii

BUKARESZT, 20. 4. Od szeregu
miesięcy działała w Rumunii wielka,
doskonale zorganizowana szajka fał-
szerzy pieniędzy, która zalała cały
kraj ogromną ilością fałszyfikatów.

Po długotrwałych wysiłkach udało
się władzom wytropić obecnie centra-
le fałszerzy, która znajdowała się w
małej wiosce w pobliżu Cluj. Fabryka
mieściła się w piwnicach starego mły-
na. Wejście do niej prowadziło przez
wyschniętą studnię, znajdującą się w
pobliżu młyna.

Kierownik bandy był młynarz, Mo-
żesz Freulich, współpracownikami je-
go — prawie wyłącznie żydzi.

Policja w całym kraju przeprowa-
dza liczne aresztowania. Dotychczas
za krótkimi znalazło się ponad 100 o-
sób. Fabryka wypuściła na rynek fał-
szyfikatów na sumę wielu milionów lei.

Działalność bandy doprowadziła do
tego, że rząd postanowił wycofać z o-
biegu wszystkie monety 100-lejowe.

Kaganowicz w nielaskę

Pogłoski o mającym nastąpić aresztowaniu

MOSKWA, 20. 4. W Moskwie z go-
dziny na godzinę oczekiwane jest a-
resztowanie komisarza ludowego ko-
munikacji Kaganowicza. Nastroje te
wywołały bezustanne ataki prasy na
gospodarkę na kolejach sowieckich i
dymisję kuzynki komisarza Nadieży
Kaganowicza ze stanowiska sekretar-
ki Stalina.

Wezoraj Kaganowicz przyjęty był
przez Stalina. Audiencja ta ma być
potwierdzeniem pogłoszek o bliskiej
dymisji Kaganowicza.

Kaganowicz pozostaje rzekomo pod
zarzutem współdziałania „z centrum
trockistów” oraz pomagania Jagodzie
w popełnianiu nadużyć. Podobno pod
czas rewizji w mieszkaniu Jagody
znaleziono szereg dokumentów kom-
promitujących i obciążających Kaga-
nowicza.

Orzeł porwał dziecko

RZYM, 20. 4. W Villambana (Sar-
dynia) orzeł porwał 16-miesięczne dzie-
cko. Ojciec dziecka zranił orla na wy-
sokości 300 mtr. Ciężko ranny orzeł po-
woli stfrunął na ziemię. Dziecko ocala-
ło. Orzeł ważył 27 kg., rozpiętość skrzy-
deł wynosiła 2 m. 75 cm.

Rząd Walencji

oskarża kontrolę

LONDYN, 20. 4. Równocześnie z
objęciem noży dzisiejszej przez okrę-
ty wojenne W. Brytanii, Francji, Nie-
miec i Włoch straży na wodach, otu-
czających Hiszpanię, rząd w Walencji
ogłosił deklarację, podpisaną przez mi-
nistra marynarki i lotnictwa Prieto,
krytykującą W. Brytanię i Francję
oraz atakującą Niemcy i Włochy.

Zarzucając Niemcom i Włochom
czynną interwencję na rzecz powstań-
ców, Prieto ocenia wprowadzenie kon-
troli międzynarodowej jako błąd po-
lityczny W. Brytanii i Francji. De-
klaracja oświadcza, że flota republi-
kańska i lotnictwo republikańskie be-
dą eskortowały i ochraniały statki, wy-
wieszające flagę hiszpańskiej republi-
ki ludowej i że nie pozwolą na to, aby

Kończ się dochodzenie

W AFERZE KORUPCYJNEJ

WARSZAWA, 20. 4. Sędzia śled-
czy dla spraw wyjątkowej wagi koń-
czy dochodzenie w wielkiej aferze ko-
rupcyjnej.

Od dwu lat trwa śledztwo w spra-
wie oszukańczych machinacji i kra-
dziejstwa materiałów na szlaku
Warszawa — Skierniewice i Warsza-
wa — Iłża. W stan oskarżenia posta-
wiono 7 osób spośród kierowników dy-
wansów i przedsiębiorców budowla-
nych. Majątek oskarżonych obłożony
został aresztem na sumę blisko milio-
na złotych dla zabezpieczenia preten-
sj skartowych.

Mydło tańsze

o 10 procent

WARSZAWA, 20. 4. Zgodnie z no-
wymi zapowiadami Komisja Kontro-
li Cen postanowiła obniżyć cenę my-
dła o 10 proc. przy zastosowaniu pew-
nych zmian w zakresie obowiązków u-
żywania tuzszców krajowych przy je-
go fabrykacji.

Obniżka dotyczy będzie gatunków
najtańszych.

Kości mamuta pod „Saturnem“

wykopał czeladzki szyb

W ubiegły poniedziałek w pobliżu
kopalni „Saturn” szybkarz z Czeladzi
(ulica Nowa) p. Euzebiusz Królikow-
ski, kopiąc szybik na głębokości 13
metrów,

natrafił na kości jakiegoś olbrzyma.

Początkowo p. K. sądził że natrafił w
ścinanie na kawał drzewa, gdy jednak
złamał go kilofem, okazało się, że jest
to kość.

Po zakomunikowaniu redakcji
„Expresu Zagłębia” tej wiadomości

natychmiast zawiadomiliśmy o wyko-
palisku

muzeum geologiczne w Dąbrowie
Górnicej.

Wkrótce też do Czeladzi udał się
p. Ciuk asystent muzeum, który rzecz-
cała zbadał na miejscu. Okazuje się, że
czeladzki szybkarz natrafił na kości
mamuta i że kości, wydobyte z ziemi
są częściami kończyn tego przedhisto-
rycznego olbrzyma.

Kości znajdują się w formacji
dyluwalnej okresu lodowcowego. Jest
ich jeszcze w szybiku bardzo dużo, na-
razie jednak są niedostępne.

Na koszt muzeum będzie kopany
w szybiku chodnik

w tym kierunku, gdzie leżą kości. W
ten sposób wszystkie one, jako cenna
zdobycz naukowa, zostaną odkopane.

Utworzenie rezerwatu pamiątkowego

na terenie lasów legionowych pod Krzyżopłotami

KRAKÓW, 20. 4. W związku z utwo-
rzeniem rezerwatu pamiątkowego na
terenie bojów legionowych pod Krzy-
żopłotami, bawiła wczoraj na miejscu
komisja kół legionowych.

Komisja po dokładnym obejrzeniu
terenu bitwy zdecydowała, które czę-
ści należy wykupić dla utworzenia re-
zerwatu oraz ustaliła plan kolejnych

prac. Za najpilniejszą pracę uznano
budowę 6-klasowej szkoły im. Pierw-
szego Marszałka Polski Józefa Pił-
sudskiego oraz budowę szosy od Iłab-
szyna do wsi Bydlin. Szosa ta ułatwi
i udostępni w przyszłości zwiedzanie
pobojowiska i okopów po dzień dzi-
siejszy zachowanych w bardzo do-
stanie.

Na szpaltach pism

W WARSZAWIE MÓWIĄ, ŻE...

„Kurier Poranny“ pod powyższym tytułem zamieszcza następujące oświadczenie:

„Kurier Poranny“ i wewnętrzna organizacja jego redakcji nie przestaje być przedmiotem żywego zainteresowania wielu pism warszawskich i prowincjonalnych. Raz po raz dowiadujemy się stamtąd o tym że... „stanowisko redaktora na czele „Kuriera Porannego“ obejmuje w dniach najbliższych ten czy ów publicysta lub polityk. Raz po raz opowiada się w kawiarniach o opuszczeniu redakcji naszego pisma przez kogoś z dotychczasowych kolegów lub o stosunkach łączących „Kuriera Porannego“ z „Dziennikiem Porannym“.

Szczerze wzrusza nas to nieustające zainteresowanie „Kurjerem Porannym“, tym bardziej że byłoby nam przykro, aby ci, którzy wykazują to zainteresowanie płynące zapewne z koleżeńskich życzliwości zasłużyć sobie mieli na opinie lekkomyślnych plotkarzy — uważamy tedy za swój obowiązek stwierdzić, że stanowisko naczelnego kierownika redakcji „Kuriera Porannego“ zajmuje red. Ryszard Piestrzyński i żadne zmiany na stanowisku tym nie są przewidziane, że z redakcji naszej nikt nie ustąpił prócz red. Czarnockiego, który objął redakcję „Dziennika Porannego“, że wreszcie „Kurjer Por.“ nie ma z „Dziennikiem Porannym“ nic wspólnego poza tym, że oba pisma drukują się w tej samej drukarni.

Z KRAJU

Proces przeciwko sprawcom KATASTROFY MYŚLÓWICKIEJ

Decyzja prezydium sądu okręgowego w Katowicach rozprawa przeciwko trzem funkcjonariuszom kolejowym, oskarżonym o zaniechania służbowe, które spowodować miały katastrofę kolejową w Myśłowicach, odbywać się będzie w sali Sądu Grodzkiego w Myśłowicach. Przewidziane jest przesłuchanie niektórych świadków na miejscu katastrofy. Rozprawa na rozprawie została na dzień 23 i 24 bm. Przewodniczyć będzie sędzia Herze, oskarża podprokurator Hekrodecki. Powołano na rozprawę kilkudziesięciu świadków.

Wybił żonie oko

ZA ZAPISANIE DZIECKA DO SZKOŁY POLSKIEJ.

W Nowej Wsi, pow. katowickim, doszło onegdaj na podwórzu domu przy ul. 3-go Maja 91 do sprzeczki między p. Cieślarką i jej mężem, Alojzym.

Przyczyną zajścia był fakt zapisania dziecka Cieślarków przez matkę do szkoły polskiej, czemu od dłuższego czasu energicznie sprzeciwiał się Cieślark, należący do mniejszości niemieckiej.

W krytycznym dniu zażądał od kategorycznie, by żona zapisała dziecko do szkoły mniejszościowej niemieckiej.

Ponieważ żona, która poczuwa się do polskości, nie uczyniła zadość życzeniu męża, Cieślark zaczął bić żonę po twarzy i głowie. Czynił to tak zapamiętale, że jednym z ciosów spowodował wypłynięcie oka swej małżonki.

Zamordował żonę I SAM SIĘ POWIESIŁ

W małej wiosce Zieloną, obok Husiaty na dokonana została ohydna zbrodnia. Oto Mikulak Tynk od dłuższego czasu po zostawiał w nieporozumieniu ze swą żoną na tie czego pomiędzy małżeństwem powstawały kłótnie. Wreszcie onegdaj Mikulakowa mając dość tej gehenny postanowiła opuścić dom męża, zabierając swoje 3-miesięczne dziecko.

W pewnym momencie Mikulak chwycił siekierę i z całą pasją ugodził żonę w głowę. Mikulakowa brocząc krwią upadła na ziemię. Bestjański mąż nie zadowolony z tego czynem i widząc leżącą na ziemi żonę chwycił za widły, którymi zadał jej jeszcze kilka ciosów.

Wreszcie ruszyło go sumienie i przerażony swym czynem wybiegł na strych, gdzie powiesił się. Dziecko ocalało, a Mikulakowa w kilka chwil po zbrodni zmarła.

CZY DZIADEK BYŁ ZYDEM?

O pochodzeniu redaktorów pisma narodowo-radykalnego

Przed Sądem Okręgowym w Warszawie toczył się proces wytoczony przez redaktora „Jutra“ p. Wojciecha Wasiutyńskiego, redaktorom „Wiadomości Literackich“, „Walki Ludu“ i „Szpilek“ o zniesławienie, przez zarzut żydowskiego pochodzenia.

Na początku roku bieżącego na łamach „Jutra“ ukazał się szereg artykułów skierowanych przeciwko Żydom, w których dowodzono, że Żydzi, a także neofici i mieszańcy powinni być wysiedleni z Polski, bądź pozbawieni praw politycznych i możliwości udziału w polskim życiu publicznym. M. in. w jednej z notatek zahaczono ad personam Tuwima i Słonimskiego. Odpowiedziały na to „Wiadomości Literackie“ notatką, w której wskazano, że redaktorami „Jutra“ są pp. Stanisław Piasecki i Wojciech Wasiutyński, obaj pochodzenia żydowskiego.

Podobnej treści, chociaż w formie znacznie bardziej agresywnej ukazała się notatka w dzienniku socjalistycznym „Walka Ludu“. W tym samym czasie tygodnik humorystyczny „Szpilek“, zamieścił karykaturę pp. Piaseckiego i W. Wasiutyńskiego, wypuklającą semickie rysy ich twarzy.

Na artykuły te p. Piasecki nie zareagował, natomiast p. Wasiutyński wytoczył redaktorom pism proces o obrazę i zniesławienie.

Na ławie oskarżonych zasiadli tedy redaktorzy „Wiadomości Literackich“.

Na wstępie obrona postawiła wniosek o wezwanie na świadka Stanisława Piaseckiego na okoliczność, że

Wasiutyński współpracował z nim w antysemitycznym „Jutrze“, pomimo, że Piasecki ma w sobie krew żydowską. Sąd świadka dopuścił.

Adw. Jarosz do W. Wasiutyńskiego. — Czy wiadomo panu, że pański dziad ze strony macierzystej, artysta malarz Józef Buchbinder był stuprocentowym Żydem?

Wasiutyński zaprzecza. Następnie, odpowiadając na pytania obrony stwierdza, że jest synem Bogdana i Marii z domu Buchbinder.

Ojciec jego matki, Józef Buchbinder, artysta malarz, nigdy nie był Żydem.

Obrona okazuje artykuł „Jutra“, przeprowadzający tezę pozbawienia praw politycznych i wysiedlenia Żydów z Polski oraz osób żydowskiego pochodzenia tudzież mieszańców. W. Wasiutyński oświadcza, że artykuł ten ukazał się za jego wiedzą, jako redaktora „Jutra“ i

odpowiada jego poglądom.

Wówczas obrońca adw. Kisielewski składa Sądowi szereg dokumentów stanu cywilnego. Są to: wyciągi metrykowe Wojciecha Wasiutyńskiego i jego matki, z których wynika, że urodziła się ona z Józefa Buchbindera i Katarzyny z domu Eckert, oraz metryka chrztu Józefa Buchbindera z 1857 r. w pełnym wypisie. Metryka wystawiona przez proboszcza parafii rzymsko-katolickiej w Mordach stwierdza, że dn. 1857 roku

zgłosił się do proboszcza Józef Buchbinder, lat 20, starozakonny, syn Eli i Rajzli,

trudniący się malarstwem i oświadczyl, że pragnie dobrowolnie przyjąć chrzest, nie kierując się chęcią ży-

sku osobistego, a mając na względzie jedynie zbawienie swej duszy.

Ze swej strony oskarżenie prosi o załączenie metryki ślubu dziadka oskarżyciela, z której wynika, że Józef Buchbinder urodził się w r. 1850 w Mordach z rodziców Edwarda i Rozalii.

Zeznaje świadek Stanisław Piasecki, publicysta, redaktor tygodnika „Prosto z Mostu“ i dziennika „Jutro“.

— Czy matka pana redaktora była pochodzenia żydowskiego?

— Św. Piasecki. — Owszem. Moja matka była pochodzenia żydowskiego.

Na tym przesłuchanie świadka zakończono. Adw. Nowódworski zapytuje Wasiutyńskiego, czy stoi on na stanowisku rasistowskim. Wasiutyński odpowiada, że

z jego stanowiska ideowego Żydzi powinni być usunięci z Polski,

a ci którzy pozostaną — pozbawieni praw politycznych. Powołuje się na swoje książkę, podnosząc, iż ideologia rasizmu biologicznego jest mu obca jako wywodząca się ze światopoglądu materialistycznego.

Adw. Nowódworski. Przeciwnicy polityczni Wasiutyńskiego, zamiast zwalczać głoszone przez niego tezy chwycili się sposobu, polegającego na ośmieszeniu adwersarza, w dodatku przy pomocy nieprawdy. Buchbinder neofita nie jest dziadkiem oskarżyciela. Karykatura w „Szpilekach“ to nie krytyka lecz ilustrowany paszkwil.

Obronca adw. Jarosz. Lepiej było dla samego oskarżyciela, gdyby tego procesu nie wszczynął. Zaprodukowane tu dokumenty dowodzą niezbicie, że w żyłach oskarżyciela płynie krew żydowska. Tutaj chodzi jeszcze o rozstrzygnięcie problemu, czy o narodowości decyduje wyłącznie pochodzenie, czy także kultura, język, przekonanie, jakie nosi się w pierśsiach.

Gdyby oprzeć się na tezie pochodzenia trzeba by z dorobku kultury polskiej wykreślić Ancyza (pochodzenie niemieckie), Wincentego Pola (niemieckie), Szajnochę (niemieckie), Matejkę (pochodzenia czeskiego), Chopina (francuskiego), Oppmana (niemieckiego) i wielu innych. Ale tu jest inne kryterium. Można być pół Tatarem, pół Niemcem, pół Czechem. Nikt się z tym nie kryje. Ale pół-Żydem? To pochodzenie jest garbem, który nie może zniknąć. Opieranie kryterium narodowości na pochodzeniu, jest błędne. Ale kto już taką teorię głosi, sam musi być wolny od tego „garbu etnicznego“.

Wasiutyński oświadcza raz jeszcze, że nie miał przodków Żydów. Inkryminowane artykuły to część akcji prowadzonej przeciwko mnie w celu jak się to mówi

„wykończenia faceta“.

Te akcje kontynuuje się jeszcze i na tej sali. Stoję twardo na gruncie i sunięcia Żydów z Polski, ale nie na gruncie rasizmu biologicznego, opartego na supremacji ciała nad duchem, sprzecznego z wyznawanym przeze mnie katolicyzmem. Ze stanowiska tego nie odstąpię pomimo wszystkich napaści.

Sąd zapowiedział ogłoszenie wyroku na dziś o godz. 14.

500 piekarń polskich W JEDNYM MIEŚCIE AMERYKAŃSKIM

Mało jest znana rzecz, że w Chicago samych piekarń polskich jest tu ponad pół tysiąca, wyroby których cieszą się wielkim powodzeniem. Ponadto wypieka się chleb gospodarski, razowy. Smak i wartość odżywcza są tak powszechnie uznane, że wielu lekarzy przepisuje chleb z polskich piekarń słabszym na wzmocnienie.

Piekarze polscy w Chicago posiadają swoją organizację na chleb pomarańczowo-zielony znaczki, których napis, stwierdzający, że chleb pochodzi z polskiej piekarni, uważany jest za najlepszą rekomendację.

Kowno niszczy polskość

Nowa fala teroru antypolskiego na Litwie

Z Kowna donoszą: fala teroru stosowanego przez władze litewskie wobec ludności polskiej zaczyna znowu przybierać na sile. Ostatnio ministerstwo oświaty pozbawiło praw polskie gimnazjum w Poniewieżu, jedynie z trzech polskich średnich zakładów naukowych, które posiadało dotychczas prawa gimnazjum publicznego.

Pomimo petycji Polskiego Towarzystwa „Oświata“, władze litewskie nie zgodziły się na cofnięcie tej decyzji. Odbija się to przede wszystkim na młodzieży, ponieważ w gimnazjum pozbawionym praw delegat kuratorium ma decydujący głos przy egzaminach, a nauczyciele spełniają tylko rolę czynników doradczych. Poza tym gremio nauczycielskie tego gimnazjum straciło prawa do emerytury państwowej.

Nagiego studenta WYŁOWIONO W WISŁE

Onegdaj o świcie z fal Wisły pod wsią Buraków (za Bielanami) wylowiono rozzebranego do naga mężczyznę z rękami związanymi w kłębie cienkim drutem telefonicznym.

Wezwany z Warszawy lekarz Pogotowia po wypompowaniu z żołądka niedoślego topielca wyciszył ilość wody, przywrócił go do życia.

Uratowany zeznał, iż nazywa się Edward Górka, ma lat 22, jest studentem Politechniki Warszawskiej i mieszka u rodziców w domu przy ul. Młynarskiej 22. Badany przez policję oświadczył, że został napadnięty nad Wisłą w Warszawie, rozebrany i wrzucony do wody. Zeznał co do napastników i przyczyn napadu — odmówił.

Na podstawie dotychczasowych wyników dochodzenia ustala się wersja, iż Górka został napadnięty nie przez rabusiów, ale przez przyjaciół panny, której od dłuższego czasu asystował. Wczoraj w nocy, gdy znalazł się z nią nad Wisłą w okolicy Żoliborza, został napadnięty, rozebrany i wrzucony do rzeki.

pomimo składek płaconych przez szereg lat na ten cel.

Ponadto gimnazjum otrzymało ostatnio instrukcje od ministerstwa oświaty, aby na wszystkich blankietach i papierach firmowych, nazwa zakładu była wypisana jedynie w języku litewskim, a nie jak poprzednio — po polsku i litewsku.

Po samobójstwie

USILOWAŁA SAMA SIĘ POGRZEBAC

Na cmentarzu w Stanisławowie dokonano makabrycznego odkrycia. Strażnik cmentarny w czasie obchodu cmentarza sprostzał kobietę, do połowy zakopaną w grobie. Kobieta dawała słabe oznaki życia. Po zaalarmowaniu władz policyjnych natychmiast przewieziono ją do szpitala, gdzie wkrótce zmarła.

Jest to 35-letnia Maria Paranowska, która w zamiarze samobójczym wzięła dawkę luminalu i cyankali. Przed przyjęciem trucizny rękoma rozkopła ziemię na jednej z mogił, weszła do dołu i zasyłała się ziemią.

Ku uwadze przedsiębiorstw zabawowo-rozrywkowych

W związku z IX. Targami Katowickimi, które odbędą się w czasie od 16-go maja do 1-czerwca br. Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej w Katowicach (ul. Stawowa L. 14, tel: 500-71 przypomina właścicielom przedsiębiorstw zabawowych i rozrywkowych, że w dniu 20, 21 i 22-go kwietnia 1937 r. o godzinie 15-tej pop. Towarzystwo przydzielić będzie stoiska na wolnych terenach jednoosobnym wystawcom.

W powyższych sprawach należy w oznaczonym czasie zgłaszać się wprost na plac wystawowy przy parku Kościuszki w Katowicach do biura targowego.

Ponadto Zarząd Targów Katowickich informuje zainteresowanych, że nadal przyjmuje zgłoszenia wystawców posiadających piękne własne kioski (jak np. fałbryki mydła firmy budowlane itp.) które byłyby ozdobą terenów wystawowych.

HARCERSKIE

mundurki, namioty, wytwórni
harcerskiej oraz wszelki sprzęt
obozowy i sportowy poleca
najtaniej

„Stadlon“

SOSNOWIEC, 3-go Maja nr. 20

tel. 630-53

SPRZĘT WĘDKARSKI!

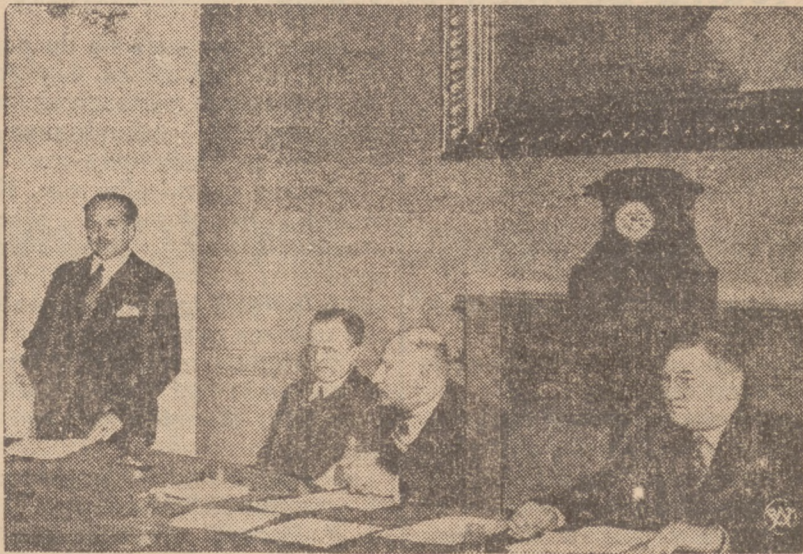
1 rocznicę zbrojnego czynu Kilińskiego

W ub. niedzielę, jako w rocznicę zbrojnego czynu płk. Jana Kilińskiego, który ufundował własnym kosztem pułk „Dzieci Warszawy“, na czele warszawskiego mieszczaństwa złożył liczne dowody bohaterstwa i męstwa w walce z wrogiem - zaborcą, odbył się w Warszawie ogólnopolski Zjazd delegatów Centralnego Związku Zawodowego Majstrów Szewców Chrześcijan R. P. im. Jana Kilińskiego.

Zdjęcie nasze przedstawia moment złożenia wieńca przez uczestników Zjazdu przed pomnikiem szewca - bohatera Jana Kilińskiego na pl. Kraśnickich w Warszawie.

Walny zjazd Związku Dziennikarzy R. P.

W ub. niedzielę obradował w Warszawie w sali Resursy Kupieckiej walny zjazd członków Związku Dziennikarzy R. P. Po zagajeniu Zjazdu przez prezesa Związku red. M. Scieżyńskiego, zabrał głos minister opieki społecznej Marian Zyndram-Kościałkowski, który powitał Zjazd w imieniu pana premiera i rządu. P. minister w swym przemówieniu scharakteryzował najistotniejsze zadania pracy dziennikarza w Rzeczypospolitej, poruszył sprawę ustawy dziennikarskiej, oraz zapelował do przedstawicieli prasy, aby pionem ich działalności były zagadnienia, związane ze wzmoczeniem obronności państwa na wszystkich jego odcinkach.

Wspólnymi siłami DO WSPÓLNYCH ZADAŃ

Na ostatnim posiedzeniu Rady Naczelnej Związku Rezerwistów, któremu przewodniczył prezes organizacji min. Marian Zyndram-Kościałkowski, powzięto rezolucję, w której między innymi powiedziano:

W obliczu hasel zjednoczenia narodu i konieczności zaspokojenia wysiłków poszczególnych dla jednego wielkiego celu — siły i potęgi Rzeczypospolitej —

W dalszym ciągu obrad wysłuchało sprawozdań zarządu głównego i wydziału wykonawczego, oraz komisji wodowej i komisji rewizyjnej, po czym po uchwaleniu absolutorium dla zarządu i wydziału wykonawczego przyjęto wiele rezolucyj, idących po linii obrony wolności prasy, oraz prawnego uregulowania stosunków prasy i zawodu dziennikarskiego.

Zdjęcie nasze przedstawia fragment obrad Zjazdu podczas przemówienia p. ministra Kościałkowskiego.

Za stołem prezydyjnym siedzą od lewej: red. Władysław Dunin-Wasowicz, prezes red. M. Scieżyński i sekretarz generalny red. Medard Kozłowski.

Rada Naczelna Związku Rezerwistów widzi nieodzowną potrzebę jak najszybszego połączenia istniejących związków rezerwowych w jedną silną i zwartą organizację, która tym skuteczniej będzie mogła prowadzić twórczą pracę nad wzmoczeniem sił obronnych Polski.

Rada Naczelna stwierdza, iż będzie to jednocześnie żołnierskim wypełnieniem woli Naczelnego Wodza Marszałka Edwarda Śmigłego — Rydza, który domaga się od nas pracy dla Polski w sposób zorganizowany.

Za użycie tytułu „Bluźniercy w Polskim Radio“

Z „Polskiego Radia“ otrzymaliśmy następujący komunikat.

W numerze z dnia 11 b. m. „Gość Niedzielny“ wydrukował artykuł pt „Polskie Radio musi się liczyć z uczuciami katolików“.

Z artykułu tego wynika, że w radiowej audycji dla młodzieży ułożonej przez zydą B. Hertza a wygłoszonej przez H. Ładosza znalazły się bluźniercze wiersze i naigrawanie z religii. Biuro Prasowe Polsk. Radia stwierdza, że w żadnej audycji dla młodzieży nie zdarzył się tego rodzaju wypadek — natomiast Polskie Radio zaskarżyło „Kurier Bydgoski“ za zatytułowanie artykułu, omawiającego występ recytatorski p. Ładosza na jednym z zebrań literacko-artystycznych, odbywających się poza radiem, na główkiem „Bluźniercy w Polskim Radio“. Z tego wynika, że Polskie Radio nie występowało w obronie p. B. Hertza ani w obronie p. H. Ładosza, którzy nie są pracownikami Polskiego Radia, a wysłać puja przed mikrofonem jedynie sporadycznie, a tymbardziej nie dopuściło do wygłaszania w audycjach dla dzieci jakichś wierszy obrażających uczucia religijne, lecz wytoczyło proces odpowiedzialnemu redaktorowi „Kuriera Bydgoskiego“ za użycie tytułu „Bluźniercy w Polskim Radio“.

Wprawdzie Sąd Okręgowy w Bydgoszczy nie doszukiwał się w powyższym orzeczeniu zniesławienia, Polskie Radio jednak czując się dotknięte tym określeniem „Kuriera Bydgoskiego“ odwołało się od zapadłego wyroku do Sądu Apelacyjnego.

— 0 —

Pułk. Kowalewski JUŻ URZĘDUJE W O. Z. N.

Pułk. Kowalewski urzęduje już w prezydium O. Z. N. jako szef sztabu organizacyjnego. W związku z tym zwolane zostały w tych dniach na obrady prezydium sektora wiejskiego i miejskiego mianowane przez pułk. Koca oraz wybitniejsi działacze terenowi.

REWIZYTA W BUKARESZCIE

Pogłębienie sojuszu polsko-rumuńskiego

Sojusz polsko-rumuński w systemie polskiej polityki zagranicznej ma swoje ustalone, właściwe miejsce. Stanowi w nim czynnik stały; nie jest dziełem chwili, ani też nie został podyktowany okolicznościami, które mogłyby ulec zmianie. Prawdy tej dziś po wielu latach działania układu, istotnie zabezpieczającego pokój na wschodzie Europy — nie trzeba dowodzić.

Z chwilą objęcia na jesieni ub. roku teki spraw zagranicznych Krolestwa Rumunii przez doświadczonego męża stanu, p. ministra Antonescu, nastąpiło zacieśnienie stosunków polsko-rumuńskich, ożywienie współpracy między Warszawą i Bukaresztem, rozluźnionej w ostatnich latach przez nierealną politykę p. Titulescu.

Pierwszy kontakt ministrów Becka i Antonescu nawiązali podczas wrześniowego Zgromadzenia Ligi Narodów. W listopadzie nastąpiła wizyta ministra Antonescu w Warszawie. Wówczas „obaj ministrowie — jak głosił komunikat reasumujący przebieg wizyty — po stwierdzeniu swą wspólną decyzję utrzymania we wszelkich okolicznościach nienaruszalnych zasad, ustalonych w traktacie gwarancyjnym, zawartym przez Polskę i Ru-

munie, aby zachować w całej swej skuteczności we wszelkiej nowej organizacji Europy korzyści, wynikające dla obu krajów z tego sojuszu“. Wówczas również stwierdzono, że w obecnej sytuacji należy utrzymywać jak najściślejszy wzajemny kontakt.

W myśl tej deklaracji, po wizytach w ciągu zimy szeregu oficjalnych przedstawicieli Rumunii w Warszawie, udaje się z kolei do Bukaresztu p. minister Beck, aby kontynuować rozmowy ze swoim rumuńskim kolegą, aby jeszcze bardziej pogłębić stosunki sojusznicze.

Rewizyta obecna przypada na szczególnie doniosły moment w sytuacji zagranicznej Rumunii. Państwa naddunajskie, a ściślej trzy państwa należące do związku Małej Ententy, przechodzą poważną ewolucję. Podpisanie przez jedno z nich, a mianowicie Jugosławię, paktów przyjaźni najpierw z Bułgarią, a potem Włochami, poważnie zmienia oblicze dotychczasowego układu sił w basenie naddunajskim i na półwyspie Bałkańskim i każe pozostałym państwom tego rejonu przystosować się do nowej

sytuacji. Pojęła to Rumunia, która nie naruszając swego dotychczasowego systemu bezpieczeństwa, rozpoczęła rozmowy z Włochami dla zawarcia układu przyjaźni oraz sonduje grunt dla ułożenia stosunków z Węgrami i Bułgarią. Jednocześnie wzmoczona aktywność kominternu jako instrumentu imperializmu sowieckiego — aktywność, zmierzająca do rozbicia Europy i pokrzyżowania wszelkich pozytywnych posunięć państw szczerze pokojowych — nakazuje mężom stanu szczególną czujność. Tym więcej, że utrzymanie jakiegoś takiego modus vivendi w Europie wymaga dziś pracy w kilku płaszczyznach. Pełne ironii słowa p. ministra Becka, wypowiedziane w komisji spraw zagranicznych 18 grudnia ub. roku, że

z inną metodą pracy musi spotykać się w parzystych dniach tygodnia, a z inną w nieparzystych — nie straciły od tego czasu nic na aktualności.

Tendencje tworzenia bloków ideologicznych istnieją nadal i trudno dziś przewidywać kiedy zakończy się ta niebezpieczna dla pokoju europejskiego akcja.

Ubiegły okres zimowy w polityce zagranicznej charakteryzuje

brak spotkań ministrów w szerszym gronie, brak tych zjazdów międzynarodowych, do których byliby tak przyzwyczajeni od chwili zakończenia wojny światowej. Rozwinęła się natomiast t. zw. dyplomacja żywa, polegająca na wzajemnych wizytach ministrów spraw zagranicznych w stolicach poszczególnych państw. Czy jest to stojące na nowym poziomie metody pracy, czy też tylko czasowa zmiana systemu? Nie chcemy przesądzać, w każdym bądź razie jesteśmy świadkami i tu ciekawej ewolucji, która niewątpliwie pozostawi swój ślad. W takim stanie rzeczy tym bardziej zrozumiała jest

konieczność spotkania ministrów Becka i Antonescu,

którzy reprezentują nie tylko dwa państwa sojusznicze, ale też państwa, opierające swe bezpieczeństwo na jednakowych założeniach. Zarówno Polska, jak i Rumunia opierają się przede wszystkim na sile własnej narodu — do czego w Rumunii konsekwentnie dąży król Karol II — na układaniu dobrych stosunków ze swymi sąsiadami i żywotnych sojuszach obronnych.

E. S.

Sądowe echa zajścia

za kulisami teatru sosnowieckiego

Zgodnie z zapowiedzią przed sądem grodzkim w Sosnowcu odbyła się rozprawa przeciwko naczelnemu red. „Kurjera Zachodniego” p. St. Arnoldowi z oskarżenia aktora scen stołecznych p. J. Boneckiego

o znane zajście za kulisami teatru miejskiego w Sosnowcu podczas przedstawienia „Ludzie na krze” jesienią roku ubiegłego.

W pierwszym dniu procesu odczytany został akt oskarżenia oraz złożone zostały zeznania red. Arnolda i oskarżyciela pryw. p. Boneckiego. Z powodu nie stawienia się do sądu naczelnego świadka całego zajścia maszynisty teatru p. Grabskiego, sąd postanowił rozprawę przerwać do dnia wczorajszego i świadka sprowadzić do sądu pod przymusem. W dniu wczorajszym na rozprawę przybył również red. Arnold oraz p. Bonecki.

W imieniu poszkodowanego wystąpił zastępca mec. Pawełka adw. Ursztajn, natomiast ze strony przeciwniej mec. Kuchta.

Rozprawę wznowiono od zeznań świadka Grabskiego, który na wstępie oświadczył iż jest obecnie pracownikiem „Torpedy”.

Świadek Grabski stwierdził, że podczas przedstawienia „Ludzie na krze” mając polecenie telefoniczne od dyr. Gołaszewskiego załatwienia pewnej sprawy, szedł do p. Boneckiego. W tym czasie na korytarzu znajdował się p. Arnold, który na widok p. Boneckiego skłonił się i powiedział mu „dobry wieczór”.

P. Bonecki no to nie nie odpowiedział. Kiedy red. Arnold powtórzył swe słowa a p. Bonecki nie nie odpowiedział, wówczas p. Arnold wszedł za p. Boneckim do jego garderoby i zareagował czynnie, uderzając go łaską w głowę.

Sędzia: — W jaki sposób powstała sprzeczka i czy wymyślał sobie kto od łobuzi?

Świadek: — Nie pamiętam dokładnie. P. Arnold uderzył p. Boneckiego, sięgając przeze mnie łaską i wówczas spadł panu Boneckiemu binokle.

— Sędzia: — Czy chciał ich pan rozdzielić?

Świadek: — nie było czasu. Stało się to bardzo szybko. Po zajściu p. Arnolda wyszedł z garderoby.

Mec. Kuchta: — Czy p. B. nie rzucił się na p. A.?

Sw.: — Nie. Zresztą ja stałem między nimi i zapytałem się tylko red. Arnolda: „Co pan robi?”

Mec. Kuchta: — Czy p. B. nie pamięta, żeby p. Bonecki powiedział co panu Arnoldowi.

Sw.: — Nie pamiętam.

Świadek Grabski zainteresowany w sprawie uchylania się od zeznań w sądzie oświadczył, że wolałby nie być na rozprawie, gdyż

zależy mu na opinii Sosnowca, a przy tym obawia się o swoją obecną pracę.

Po odczytaniu świadectwa lekarzkiego o pobiciu p. B., wyjaśnieni u-

dzielili red. Arnold, który stwierdził, że nie mógł tej sprawy inaczej załatwić, to jest na drodze honorowej, gdyż p. B. ogłosił w prasie list, wobec czego wystąpił na drogę honorową tylko w stosunku do „Expresu Zagłębia”.

Red. Arnold przy tym wyjaśnił, że służył w wojsku i nigdy nie starał się kogoś obrazić i że by być obrażony.

Tego rodzaju zajście wydarzyło mu się pierwszy raz.

Po zamknięciu przewodu sądowego zabrał głos adw. Ursztajn, stwierdzając, że wina oskarżonemu została udowodniona, wobec czego prosi o surowy wymiar kary. Adw. Ursztajn przedstawił przy tym tło całej sprawy, poczynając

od recenzji red. Arnolda o sztuce „Ludzie na krze” w „Kurjerze Zachodnim”,

w której dotknął on osobiście p. Boneckiego. Adw. Ursztajn stwierdził również, że red. Arnold w swej recenzji był uszczypliwy, że pisał ją z pewnym nastawieniem oraz, że panu Boneckiemu wolno było nie znać p. Arnolda w teatrze. Skoro p. Arnold uczuł dotknięty postąpieniem p. na B., mógł on szukać satysfakcji na innej drodze.

W końcu adw. Ursztajn zanalizował zeznanie św. Grabskiego, który, jako pracownik „Torpedy” będąc zależny od red. Arnolda, udziałowe tego wydawnictwa, wykazał pewną wstrzeźliwość

np. przy ustaleniu okoliczności kiedy

p. Bonecki wyraził się do p. A. — łobuzie! chamie! Przed, czy po zajściu.

— Proszę o zastosowanie najsurowszej kary dla oskarżonego — zakończył swe przemówienie adw. Ursztajn.

Z kolei zabrał głos mec. Kuchta, oświadczając, że p. Boneckiemu chodzi najwięcej o zwrot kosztów procesu, gdyż kwestię tę podnoszono parokrotnie podczas przewodu sądowego.

Następnie mec. Kuchta podkreślił, że nie może być zastosowany względem red. Arnolda surowy wymiar kary

ze względu na osobę oskarżonego i charakter sprawy.

P. Bonecki z chwilą, gdy nie odpowiedział red. Arnoldowi „dobry wieczór” zrobił mu afront. Poza tym mec. Kuchta zbijał wywody adw. Ursztajna, że

red. Arnold, jako współwłaściciel „Torpedy” w 30 procentach nie ma większego wpływu na pracowników tego pisma a tym samym i na p. Grabskiego.

Mec. Kuchta prosił sąd, o wzięcie pod uwagę momentu społecznego w tej sprawie i okoliczności łagodzących dla red. Arnolda, jako dziennikarza.

Po krótkiej naradzie sąd ogłosił wyrok skazujący red. Arnolda na 2 miesiące aresztu, 100 zł. grzywny, 20 zł. opłat sądowych i zasądził zwrot 50 zł. kosztów postępowania na rzecz p. Boneckiego.

Mec. Kuchta w imieniu red. Arnolda zapowiedział apelację.

Dziennikarze z całej Polski

w sosnowieckiej Izbie przemysłowo-handlowej

Wczoraj w południe na zaproszenie sosnowieckiej Izby przem.-handl. przybyła do Sosnowca wycieczka dziennikarzy z Warszawy i większych miast prowincjonalnych.

Po zwiedzeniu gmachu i spożyciu śniadania odbyła się pod przewodnictwem wiceprezesa Izby dyr. St. Gadowskiego konferencja, w której wzięli udział przedstawiciele władz w osobach pp. starosty Boxy i starosty grodzkiego Kiedzińskiego na czele, Izby Krakowskiej i Katowickiej oraz miejscowego przemysłu węglowego.

Referat, zapoznający dziennikarzy wszechstronnie z sytuacją przemysłu węglowego, wygłosił prezes Izby inż. Sowiński. Oświadczył on między innymi, że na skutek świętówek i urlopów turnusowych zakł. robotnicze uległy w datnemu pogorszeniu się. Został więc przez kryzys mocno uderzony świat pracy.

Po referacie dziennikarze udali się do Wojkowie, celem zwiedzenia kopalni „Jowisz”, po czym wrócili do Izby, gdzie odbyła się dyskusja na temat referatu p. Sowińskiego.

P. Z. Z. P. P. i H. w Sosnowcu wszczął akcję o podwyżkę zarobków dla swych członków

Zarząd główny Polskiego Związku Zawodowego Pracowników Przemysłowych i Handlowych w Sosnowcu zwrócił się do wszystkich zrzeszeń względnie poszczególnych pracodawców na terenie swej działalności, a mianowicie w okręgu przemysłowym Zagłębia Dąbrowsko-Krakowskiego, częstochowskim, kieleckim i ostrowieckim o wyznaczenie konferencji celem omówienia sprawy regulacji uposażeń w związku z wzrostem drożyzny, trwającym od dłuższego czasu.

O akcji powyższej zostały zawiadomione również właściwe władze.

Prawdopodobnie w najbliższym czasie zostaną przeprowadzone rozmowy z przed-

stawicielstwem PZZPP. i H. w Sosnowcu na temat wysuniętych zadań.

Wczoraj dziennikarze rozjechali się do domów. Udział w wycieczce wzięli następujący redaktorzy pism warszawskich: E. Moszyński („Czas”), St. Brucz i Karczewski („Kurjer Polski”), dr. Herminia Bukowska („Kurjer Poranny”), Feliks Murawa („Polska Zbrojna”), Ryszard Kiersnowski („Gazeta Polska”), Witold Vogel („ABC”), Zbigniew Sadkowski („Wieczór Warszawski”), Bronisław Stefanowski („Kurjer Warszawski”), Benedykt Heidenkorn („Ostatnie wiadomości”), Bernard Zyngier („Nasz Przegląd”), Benjamin Chilinowicz („Moment”), Mój żesz Indelman („Hajnt”). Pisma prowincjonalne reprezentowali pp.: Szymon Glück („Republika” — Łódź), Józef Święciecki („Kurjer Wileński”), Izak Damm („Chwila” — Lwów), Mendel Goldman („Unzer Leben”), Czesław Kościelski („Dzień Pomorza”), Stanisław Kapkowski („Kurjer Bydgoski”), Dariusz Geszykter z Częstochowy i H. Sperling (Pat i IKC.) Ponadto byli obecni przedstawiciele pism miejscowych.

Strajki w Zagłębiu

Strajk okupacyjny w fabryce „Szi-lak” w Dąbrowie trwa w dalszym ciągu.

Ponadto wybuchł strajk 40 robotników w fabryce Jakuba Gutniana w Będzinie.

Robotnicy wysunęli żądanie podwyżki płac o 15-procent i zawarcie umowy zbiorowej. Robotnicy żądania swe podkreślają tym, że zarobki ich są zbyt niskie.

DRZAZGI.

Dziennikarze i węgiel

Wśród dziennikarzy z całej Polski którzy przybyli do Zagłębia na zaproszenie sosnowieckiej Izby przemysłowo-handlowej przeważali ludzie młodzi. Wielu z tych, którzy zapowiedzieli swój przyjazd, nie stawiało się. Między innymi nie przybył do Zagłębia jeden z najgłośniejszych polskich publicystów p. Cał-Mackiewicz z wileńskiego „Słowa”.

Stosunkowo licznie reprezentowana jest prasa żydowska z p. Zyngierem (Regnitem) z „Naszego Przeglądu” na czele.

Ciekawa rzecz, jakie też da rezultaty pierwsza taka konferencja w dziejach ciężkiego przemysłu zagłębiowskiego, który był ciężki nie tylko dla niego, że wielki, ale i że miał opinię przemysłu nieruchawego.

Teraz to się widocznie zmienia.

Przy głośniku

Kantata Bacha i... wesola — to dwa pojęcia na pozór wzajemnie się wykluczające. A jednak tak nie jest. Bo mistrz najpiękniejszej muzyki kościelnej i arcyważnych dzieł, komponował również utwory okolicznościowe, wesole. Utwór t. zw. „Kafeekantate” powstał w czasie, kiedy używanie kawy zaczęło wchodzić w modę ku zgorszeniu starszej generacji. Kantata Bacha przedstawia sprzeczkę córki z ojcem o kawę. Wreszcie córka ustępuje, ale dopiero za przyrzeczeniem jej męża. Ciekawą tę pod każdym względem kompozycję usłyszą radiosłuchacze dziś o godz. 21.30 w wykonaniu orkiestry poznańskiej pod dyr. Wiechowicza, chóru i solistów: Dudziecówny, Wolińskiego, Fedhnera.

Dobry żart

BUJNA CZUPRYNA.

W saloniku fryzjerskim. Klient prosi — Panie Marceli, proszę uczesać mnie, jak zwykle, z przedziałkami na środku.

— Niemożliwe, odpowiada mistrz, drugi włos wypadł panu z głowy.

KRÓL MODY

Stasio jest urodzonym dandysem. Nie wystarczała mu opinia najwytworniejszego człowieka stolicy. Pragnąłby być prawdziwym dyktatorem mody.

— Uważasz — mówi do swojej narzeczonej — kazałbym wszystkim brunetom nosić czarne garnitury, blondynom jasno rudym brązowe! Co ci się stało, Maryniu, dlaczego patrzysz na mnie z takim przerażeniem?

— Nie wyobrażam sobie, jak poradziłbyś sobie z lysym!

ALKOHOLIZM

Paczek lubi posiągnąć z butelki. Po wczorajszej balance poczuł się fatalnie i postanowił zasięgnąć porady znanego internisty. Ten zbadał go skrupulatnie, po czym oświadczył:

— Niestety, nie jestem dziś w stanie nie skonkretyzować. Zdaje mi się że to skutek nadużycia alkoholu.

Paczek uśmiecha się porozumiewawczo i klepie lekarza po ramieniu:

— Rozumiem, — mówi. — Wobec tego przyjdzie jutro, jak pan doktor już trochę wytrzeźwieje!

Święcone u Peowiaków

W SALACH DOMU SPOŁECZNEGO

Zarząd Powiatowego Kola Peowiaków Zagłębia urządził wieczorem 17. bm. w salach Domu Społecznego w Sosnowcu „Święcone Jajko” dla członków P. O. Z. z zaproszonych gości wzięli udział w wieczerze peowiacy przedstawiciele duchowieństwa władz państwowych i samorządowych, przedstawiciele pokrewnych organizacji oraz peowiaczy z Zagłębia.

Po błogosławieństwie kapłańskim i przemówieniu Ks. Kanonika Raczyńskiego zabrali głos inni goście oraz prezes Zarządu Powiatowego P. O. W. inż. Szydłowski. Zebrani życzyli sobie wzajemnie dobrych lat, dzieląc się jajkiem. Po spożyciu w miłym nastroju kolacji, w czasie której przygrywała doskonała muzyka, zebrani odśpiewali kilka piosenek woj-skowych.

Zabawa przeciągała się do późnej nocy. Uczestnicy sobotniego zebrania życzą wszelkiej pomyślności tym, którzy nie mogli przybyć na „święcone”.

„EXPRES ZAGŁĘBIA” w prenumeracie kosztuje miesięcznie z odnośnikiem do domu tylko zł. 2.—. A więc zaprenumeruj natychmiast.

Nadzwyczajna komisja rozjemcza rozstrzygnie zatarg w górnictwie Zagłębia Dąbrowskiego i Krakowskiego

W dniu wczorajszym bawił w Zagłębiu okręgowy inspektor pracy z Kiele inż. Kowalik, który w związku z wytworzoną sytuacją w górnictwie Zagłębia Dąbrowskiego i Krakowskiego odbył konferencję z komisją pracy z ramienia rady zjazdu i przedstawicielami związków zawodowych.

W konferencji, której przewodniczył insp. Kowalik wraz z insp. Wesołowskim, udział wzięli z ramienia przemysłowców zagłębiowskich: dyr. Janowski, dyr. Frycz oraz z Zagłębia Krakowskiego dyr. Zechenter oraz przedstawiciele związków robotniczych: sekretarz generalny Stańczyk i sekretarz Bielnik (CZG), sekretarz Rzepa (ZZP) oraz sekretarz Nowicki (Polska Praca).

Wobec tego, że strony podtrzymały swe poprzednie stanowisko i nie wyraziły zgody na dobrowolny arbitraż,

zatarg w górnictwie Zagłębia Dąbrowskiego rozstrzygnie nadzwyczajna komisja rozjemcza. Komisję tą powoła minister opieki społecznej.

W tej sprawie insp. Kowalik wysłał wczoraj odpowiednie pismo do ministerstwa opieki społecznej.

Orzeczenie nadzwyczajnej komisji będzie obowiązywało obydwie zainteresowane strony.

Zlikwidowanie strajku W FABRYCE STEINHAGENA

Jak pisaliśmy, w fabryce papieru Steinhagena w Myszkowie trwał strajk okupacyjny robotników transportowych. Wysunęli oni szereg postulatów, od uwzględnienia których uzależnili przerwanie akcji strajkowej.

Onegdaj w inspektoracie pracy w Zawierciu okręgowy inspektor pracy inż. Kowalik odbył konferencję z przedstawicielami dyrekcji i strajkujących robotników, proponując stroną arbitraż, dla załatwienia żądań robotniczych, dotyczących ustalenia płac dniówkowych i akordowych. Robotnicy propozycję inspektora przyjęli i w dniu wczorajszym przystąpili do pracy. Dodać należy, że strajk robotników transportowych w fabryce papieru w Myszkowie groził niekiedy w dziennikach stołecznym i prowincjonalnym częściowym ograniczeniem nakładu i objętości. Zamówiono bowiem transporty papieru nie były ładowane do wagonów.

O umowy zbiorowe DLA CEGIELNI I SZEWCÓW ZAGŁĘBIOWSKICH.

W dniu wczorajszym odbyć się miała w inspektoracie pracy w Sosnowcu konferencja w sprawie zawarcia

umowy zbiorowej z cegielniami zagłębiowskimi. Wobec nie przybycia delegatów robotniczych z kilku cegielni konferencja została odroczona do dnia 4 maja br.

Sprawa zawarcia umowy zbiorowej w przemyśle metalowym Zagłębia Dąbrowskiego

W dniu wczorajszym upłynął termin do którego przedstawiciele przemysłu metalowego w Zagłębiu udzielić mieli odpowiedzi na żądania związku robotników przemysłu metalowego, do magającego się zawarcia nowej umowy zbiorowej i podwyżki płac.

Dotychczas odpowiedzi tej udzieliło związkowi Towarzystwo Przemysłowców Zagłębia, które w liście swym podało, że nie zrzeka wszystkich prawodawców więc nie może pertraktować w sprawie zawarcia umowy zbiorowej, obowiązującej cały przemysł metalowy w Zagłębiu.

Również do dnia 4 maja odroczona została konferencja w sprawie zawarcia umowy zbiorowej z szewcami w Sosnowcu. Wobec nie przybycia kilku t. zw. nakładców.

Jak wiadomo, związek zawodowy wysłał też odpowiednie listy z żadaniami do poszczególnych towarzystw przemysłowych. Odpowiedzi na te pisma udzieliły dotychczas zakłady Ostrowieckie oraz firma Babcock - Zieleniewski w Sosnowcu, zaznaczając że skłonne są do prowadzenia indywidualnych pertraktacji.

Narazie stanowisko związku robotników przemysłu metalowego nie zostało jeszcze w tej sprawie ostatecznie sprecyzowane. Najbliższe dni przyniosą niewątpliwie pewne wyjaśnienie sytuacji.

Wiadomości bieżące

Sroda 21 Kwiecie.
Dziś: Anzelm
Jutro: Sotera, Kaja
Wschód słońca: 4.27
Zachód słońca: 18.44

KINA W SOSNOWCU:
ZAGŁĘBIE — Sonata Księżycowa.
PALACE — Stradivari.
EDEN: Dama kameliowa.
RIALTO: Daj mi twe serce i Otcłan grozy.

— **JEDZIEMY DO WILNA** Wyjazd do Wilna pielgrzymki Katol. Stow. Kobiet i Ligi Katolickiej w Katowicach jest pewny. Odjazd z Katowic nastąpi w sobotę, 1-go maja o godz. 15.45 Pestoń w Szopienicach, Sosnowcu, Dąbrowie Gr., Zawierciu Częstochowie. Koszta przejazdu III kl. 18. — zł. II kl. 25.30 zł. Zgłoszenia (bez świadczeń - naciąg, obiady itd.) przyjmują jeszcze Katol. Stow. Kobiet — Katowice, ul. Piłsudskiego 20 i Liga Katolicka — Katowice, ul. M. Piłsudskiego 58.

Przed 3 Maja w Będzinie

W sali starostwa w Będzinie odbędzie się jutro o godz. 6 wieczorem organizacyjne zebranie powiatowego komitetu obchodu święta 3-go Maja.

Ślusarz kradł narzędzia W SZKOLE GÓRNICZEJ.

W szkole górniczo - hutniczej w Dąbrowie dokonywano systematycznych kradzieży młotków, pilników, katownic itp. Jak się okazało kradzieży tych dokonywał ślusarz Józef Siemón, zamieszkały w Grabocinie. Został on przez policję zatrzymany.

— **Powstańcy Śląscy**, którzy brali udział w pierwszym powstaniu, w oddziale Romualda Datkiewicza, zechcą się bez zwłocznie, we wtorek do dn. 27 bm. zarejestrować w grupie Zw. Powst. Śl. w Sosnowcu Dom Społeczny Żytnia 10, pokój 26; po tym terminie wszelkie zgłoszenia nie będą uwzględniane. Zarząd powiatowy komisji Weryfikacyjnej Zw. P. Śl.

Uruchomić warsztaty pracy w olkuskim Z komitetu zimowej pomocy bezrobotnym

Pod przewodnictwem p. reagenta Śwolkienia i przy udziale pp. starosty Brzostyńskiego i wicestarosty Staszkowski, odbyło się onegdaj plenarne posiedzenie wydziału wykonawczego powiatowego obywatelskiego komitetu zimowej pomocy bezrobotnym w Olkuszu.

Ze sprawozdania z działalności komitetu za ostatni trzymiesięczny okres odczytanego przez sekretarza komitetu p. Podworskiego wynika, że na terenie powiatu dożywiano przeciętnie 3.600 rodzin bezrobotnych, liczących 12.800 osób. Z zasiłków ustawowych korzystało 700 rodzin, dzieci w szkołach i przedszkolach dożywiano 2.300.

Dochody powiatowego komitetu w okresie całej zimy wynosiły ogółem zł. 195.622, w tym własne dochody zebrane w powiecie zł. 95.030, zaś subwencje wojewódzkiego komitetu w górnictwie i naturaliach zł. 100.592.

Sprawozdanie z komisji rewizyjnej złożył dyrektor KKO. w Olkuszu p. Machnicki, stwierdzając wzorowe prowadzenie księgowości oraz bardzo celową gospodarkę komitetu.

LIKWIDACJA BEZROBOCIA
Bardzo długą dyskusję przeprowadzono przy omawianiu sposobu likwidacji bezrobocia na terenie powiatu. Prezydium przyszło do przekonania, że jedynym wyjściem z ciężkiej sytuacji, byłoby uruchomienie zamkniętych warsztatów pracy i podjęcie nowych inwestycji, które nawet z uwagi na dobro państwa, są bardzo wskazane.

W pierwszym rzędzie chodzi o uruchomienie zatopionych kopalń rud cynkowych i ołowiu w Bolesławiu pod Olkuszem, uruchomienie dwóch fabryk papieru w Wierbce i Sławnowie koło Pilicy, kopalni węgla „Józef” w Burkach pod Sławkowem, warsztatów czapnikarskich, dalej wykończenie budowy kolei Szczakowa — Bukowno, rozpoczęcie budowy kolei Zawiercie — Koźłów i ponowne spółdzielni szewców w Wolbromiu.

Przy uwzględnieniu tych robot, bezrobocie w olkuskim mogłoby być całkowicie zlikwidowane.

OSTATNI APEL.

Ponieważ w miesiącu bieżącym za trudniono zaledwie około 20 proc. bezrobotnych, powiatowy komitet rozwinął akcję w kierunku zbiórki finansowej na cele doraźnej pomocy żywnościowej dla pozostałych z górą 3 tys. rodzin bezrobotnych, pozbawionych ze pełne środków utrzymania.

Przed wszystkim komitet zwrócił się z gorącym apelem do przemysłowców i wszystkich osób, które mimo deklaracji nie wpłaciły całkowitej sumy lub wpłaciły bardzo mało.

Ostateczny termin wpłaty na pomoc bezrobotnym komitet wyznaczył do 25 bm., po czym sporządzona zostanie lista imienna z nazwiskami tych

BIAŁE CZY KOLOROWE — TO KWESTIA GUSTU!

Od osobistego upodobania zależy czy da się pierwszeństwo białej, czy kolorowej. Względem na to, że trudniej jest prać białą kolorową niż białą, nie ma już dziś zastosowania, bo mydło Jeleń Schicht pierze wszystko równie dobrze. Dzięki temu można przy wyborze białej kierować się swoim gustem, nie oglądając się na trudności związane z praniem.

Dziurawe mosty

UTRUDNIAJĄ KOMUNIKACJE

Grożący od dawna zawaleniem, stary most drewniany na rzece Kamieniec, został przed paru dniami zamknięty. Skutkiem tego cały ruch kołowy z Sosnowca do Częstochowy kierowany jest okólną drogą przez Remanów.

Najdotkliwiej z tego tytułu cierpi komunikacja autobusowa Częstochowa — Sosnowiec, gdyż na każdym kursie z Częstochowy do Zagłębia lub z powrotem (8 razy dziennie!) autobusy objechać muszą całą Kamieniec Polską.

Również duży most na drodze Kamienica Polska — Poraj na Warcie pod Osiemai od dłuższego czasu grozi zawaleniem i łatwo stać się może powodem nie szczęśliwego wypadku.

Rozpoczęcie robót W CZELADZI.

Wczoraj o godz. 16 rano zebrała się przed magistratem w Czeladzi grupa bezrobotnych, przeważnie kobiet, które domagały się pracy.

Wyłoniona z pośród bezrobotnych delegacja udała się do burmistrza Brudniańskiego i przedstawiła mu swoje postulaty. Burmistrz miasta oświadczył delegacji, że pierwsze roboty miejskie rozpoczęte będą już dziś, przy czym pracę znajdzie 160 osób.

W najbliższych dniach liczba zatrudnionych będzie podwyższona. Bezrobotni spokojnie rozeszli się do swych domów.

— **ZBIÓRKA WYSZKOLENIOWA B. OCHOTNIKÓW.** Zarząd związku h. ochotników armii polskiej 1914 — 1921 odział w Sosnowcu wzywa członków do stawienia się na zbiórkę wyszkoleniową w dniu 25 bm. o godz. 8 w domu społecznym. W tym samym dniu w lokalu sekretariatu o godz. 16 p. Wesołowski Szymon udzieli porad fachowych tym członkom, którzy posiadają ogródki działkowe.

Kradł psy I PRYZRADAŁ Z NICH PIECZYSTE

W Zagórzni od pewnego czasu ginęły psy. Policja zainteresowała się tą sprawą i w toku dochodzenia ustaliła, że psy kradł Stanisław Wójcik, bez stałego miejsca zamieszkania.

Jak się okazało Wójcik kradzione psy zabijał i mięso zjadał.

Wójcik zatrzymano w Dąbrowie, gdzie ostatnio przenosił się z Zagórza, nadając uprawniając swój proceder.

osób, które uchyliły się od spełnienia obowiązku społecznego.

Strzelecy z Wierbki SADZA DRZEWKA.

Piękna uroczystość odbyła się onegdaj w Wierbce koło Pilicy, urządzona przez miejscowy oddział zw. strzeleckiego z prezesem p. Wł. Kwietniem na czele.

Strzelecy nabyli około 90 szt. drzewek, które zasadzili przy drodze Pilica — Zawiercie. W uroczystości tej wzięła udział gromadnie miejscowa ludność i nauczycielstwo.

Drzewka pochodzą z ogrodu braci Sen drów z Wierbki, którzy zaoferowali również 20 drzewek.

(o) **OFIARNOŚĆ ROBOTNIKÓW FABRYKI „OLKUSZ”.** Na ręce prezesa zw. legionistów p. Kotowicza w dalszym ciągu wpłynęła suma zł. 164, złożona przez 52 robotników fabryki „Olkusz” z oddziałów „drzewnego” i placu. Robotnicy ci zebraną między sobą ofiarę przeznaczyli na FON.

(o) **CHOCHLIK DRUKARSKI POD WODEM A'WANTUR.** W jednym z pism przy podaniu norm żywnościowych dla bezrobotnych na kwiecień, wskutek pomyłki zecera, podano m. in. 13 kg. mąki pszennej na osobę, zamiast 1 kg. Na podstawie tej informacji wszyscy bezrobotni w Bolesławiu domagali się wczoraj tej racji mąki pszennej, nie chcąc uwierzyć, że zaszła zwykła pomyłka w druku.

BOLE reumatyczne i artretyczne
NAJWIĘCEJ DOKUŻAJĄ PODCZAS ZIMNA I NIEPOGODY

MAŚC PRZECIWNOREUMATYCZNA
OSMOGEN
GASECKIEGO

PLYN PRZECIWNOREUMATYCZNY DO KĄPIELI „OSMOGEN”
KOJA TE BOLE

Zwyrodnialec z Dąbrowy skazany na 2 lata więzienia

Przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu odpowiadał wczoraj 34-letni mieszkaniec Dąbrowy Władysław Kaczmar-ki (ul. Sobieskiego 4), robotnik, który zwał do siebie nieletnie dziewczęta i do-

Scyzorykiem przebił serce Wsirozająca zbrodnia w Dobieszowicach

Wieś Dobieszowice w powiecie będzińskim była terenem strasznej zbrodni, do której doszło 41-letniego Mateusza Dziubę, technika architektoniczno-komunikacyjnego w Dobieszowicach (Kościełski Nr. 113).

Dziuba, po całonocnej zabawie tanecznej, urządzonej w dobieszowickiej remizie strażackiej udał się z kolegami do gospody Piotra Rogalskiego na „strze-

miennego”. Z blahaj przyczyny Dziuba, który znany był z awanturniczego usposobienia, wywołał bójkę, w czasie której pchnął scyzorykiem niejakiego Piotra Kańtocha. Ostrze przebiło serce i Kańtoch w kilka minut wyzionął ducha. — Zbrodnia wywarła w całej okolicy wstrząsające wrażenie. Dziuba bowiem powszechnie był znany jako zasłużony inwalida wojenny i oficer w czasie walk o niepodległość.

Wczoraj w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu odbyła się przeciwko niemu rozprawa.

Sąd skazał Dziubę na sześć lat więzienia i zasądził od niego 500 złotych na rzecz wdowy po p. Kańtochu i pozostałych sierot.

puszczał się z nimi nierządnych czynów

Rozprawa, która odbyła się przy drzwiach zamkniętych, zakończyła się skazaniem zwyrodnialca na dwa lata więzienia.

Dobre słowo, dobra rada

Rodzice i córka

Szanowny Panie! List ten piszę z prawdziwym żalem. Otóż jestem uczennicą i w tym właśnie roku kończę średnią szkołę. Od niedawnego czasu, stosunek matki do mnie jest bardzo zły. Stała się to wtedy, kiedy zaczęłam obmawiać z koleżankami, no i z kolegami... Bo ja przecież jako panią potrzebuję chyba rozrywkę, chociaż w niedzielę po tygodniowej pracy w szkole. Matka moja jednak nie rozumie tego. I kiedy nadejdzie niedziela i proszę, aby mi pozwolono iść czy do kina, czy też na spacer zaraz zaczynają nademną „kazać”, że chodzę na spacer, zamiast siedzieć i uczyć się, że w kinach siedziałabym, tracę pieniądze itd. Słowem — rodzice moi chcą, abym ciągle siedziała w domu, albo też chodziła zawsze z nimi. Często nawet nadchodzą mnie złe myśli, gdyż naprawdę jestem bardzo nieszczęśliwa, — matka traktuje mnie poniżej krytyki.

Osądź więc Pan sam, czy przy takim „spokoju” w domu mogę się uczyć — czy mogę skupić myśli na lekcjach w szkole? Nie, w żaden sposób nie mogę bo zamiast myśleć o nauce, myślę nad tym, jakie znowu po przyjeździe ze szkoły usłyszę „kazanie”...

Napisz mi więc kochany Panie, co ja mam dalej robić...

Danka I.

Droga panno Danko! Jest Pani trochę przewrażliwiona. Wszystkie owe „kazania” domowe nie są znowu tak straszne, jak je Pani w swoim liście przedstawia. Pani ma swoje racje młodości, pragnęcej rozrywkę, a rodzice mają znów swoje racje wieku starszego, z troską o dzień jutrzejszy, żeby uregulować opłaty szkolne, żeby Panią ubrać, żeby jej zapewnić przyszłość. Trzeba więc w to wnikać, trzeba to zrozumieć i trzeba mniejszą wagę przywiązywać do swoich młodzieńczych pragnień.

Staram się jednak wnikać i w sytuację Pani. Wierzę, że jest Pani naprawdę nieszczęśliwa, choć mógłby ktoś uważać, że są to dzieciństwa w porównaniu z nieszczęściami ludzi starszych, ludzi biednych obciążonych rodzinami, ludzi bez pracy. Ale ja znowu jestem zdania, że każdy okres ma swoje własne rodzaje nieszcześć, zawsze jednakowo dużych, choć po latach mogą się one wydawać zupełnie blache. Więc rzeczywiście ma Pani prawo skarżyć się na los, bo przecież młodości potrzeba jest zabawa, uśmiech w gronie rówieśników, bo przecież kiedyś, jak nie teraz powinna się Pani po pracy radować z życia, z wiosny.

Chodzi tylko o to, żeby towarzystwo, w którym się Pani obraca było odpowiednie

RADIO

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Sroda, 21 kwietnia.
6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”
33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 7.25 Progr. lokalne. 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Audycja dla szkół. 11.57. Sygnal czasu. 12.03 Koncert ork. 12.40 Dziennik polu dmiowy. 12.50. Pogadanka. 15.00 Przerwa. 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Trio salonowe Polskiego Radia 15.55 Skrzyżka techniczna 16.10 Gdy wiele ludzi byli mali 16.30 Orkiestra dęta Związku Rezerwistów 17.00 Las — obrona przed wio- giem 17.15 Koncert scislów 17.45 Znie- chęcenie i radość życia 18.00 Pogadanka aktualna 18.10 Wiadomości sportowe 18.20 Muzyka lekka (płyty) 18.45 Program na jutro 18.50 Pasiaka w kwietniu 19.00 Bal maskowy 19.20 Muzyka operowa (pły ty) 20.10 płyty 20.45 Dziennik wieczorny 20.55 Pogadanka aktualna 21.00 Koncert enopinowski 21.30 Zachowajcie milczenie 22.05 Muzyka taneczna 23.00 Patrz progr. lokalne

KATOWICE.

Sroda, 21 kwietnia
6.00 Sygnal czasu i pieśń poranna. 6.03 (płyty) 7.25 Wiadomości bieżące. 7.30 (pły ty) 13.00 Koncert żywych 13.15 Koncert popularny (płyty) 13.55 Wiadomości giel dowe. 15.15 (płyty) 15.55 Życie kulturalne Śląska 15.40 (płyty) 18.50 Metoda pracy w Kółkach Rolniczych — pogadanka 19.50 Zagłębie Dąbrowskie ma głos

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Czwartek, 22 kwietnia
6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”
6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt 7.15 Dziennik poranny. 7.30 Muzyka z płyt. 8.00. Audycja dla szkół. 11.30. Audycja dla szkół. 11.57. Sygnal czasu. 12.03. Muzyka salonowa 12.40 Dziennik południo- wy 12.50 Jak zorganizowaliśmy się we wsi 13.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15. Koncert rozrywkowy (płyty). 16.15 Życie kulturalne stolicy 16.20 Ho- kus pokus dominikus 16.35 Muzyka dla dzieci (płyty) 17.00 pogadanka 17.15 Współczesna polska muzyka kameralna 17.50 Prace o dziejach Uniwersytetu Ja- gielońskiego 18.00 Pogadanka aktualna 18.10 Wiadomości sportowe. 18.20 Muzyka lekka (płyty). 18.45 Program na jutro 18.50 Pogadanka aktualna 19.00 Teatr wy obraźni 19.40 Koncert Orkiestry Wojsko- wej 20.30 Poznań jako środowisko kulta- ralne 20.45 Dziennik wieczorny 20.55 Po gadanka aktualna 21.00 XII-ta audycja z cyklu „Sylwetki kompozytorów polskich 21.50 Płyty dla znawców 22.30 Mała Ork. P.R. 23.00 Patrz programy lokalne

anie, by młodzi ludzie, których Pani zna, znani też byli rodzicom Pani.

Nie chcę Pani zanudzać morałami, ale zapewniam Panią, panno Danko, że ograniczenia swobody, czynione przez rodziców, mają na celu dobro Pani. Pragnąłbym jednak, by ograniczenia te stosowane były umiarkowane i żeby nie stały się dla Pani udręką.

Może Pani uda się w jakiś sposób tę swoją odpowiedź przeczytać rodzicom i niech na ten temat rozwinie się w domu dyskusja. Może to coś pomoże.

MIKOŁAJ DOŚWIADCZYŃSKI.

Z KIELC.

Pożyczki dla rolników NA SPŁATY RODZINNE

Oddział Państwowego Banku Rolnego w Kielcach w dalszym ciągu udziela po- życzek gotówkowych na spłaty rodzinne. Z przydziału na województwo kielec- kie na ten cel kredytu w wysokości zł. 900.000, oddział przyznał pożyczek na sumę zł. 323.250 i do wykorzystania pozostało jeszcze zł. 276.750.

Pożyczki udzielane są od 1.500 zł. wwyż, właścicielom takich gospodarstw gosp. darsz. diebnych od 5 do 15 ha. Kto re naskutek działań rodzinnych, musiałby być podzielone na gospodarstwa nie- żywołne. Nieruchomość ziemską, na któ- rą ma być przyznana pożyczka, musi mieć uregulowaną hipotekę.

Sadkoniecz. mogą ubiegać się o po- życzkę na spłaty rodzinne po zamknię- ciu postępowania spadkowego i uregło- waniu tytułu własności na swoje imię. Ołowiazek spłat rodzinnych powinien być udowodniony wpisami hipotecznymi aktami notarialnymi lub innymi doku- mentami wiarygodnymi.

Pożyczki są udzielane na 10, 15, 20 i 25 lat przy oprocentowaniu 1 proc. w sto- sunku rocznym plus pół proc. dodatku administracyjnego.

Reklamuj się

tylko w

„Expresie Zagłębia”
najpoczytniejszym piśmie
województwa kieleckiego

Antoni Marczyński

Artystka i gajowy

Powieść filmowa

40)

Pies położył się pod stolikiem jego pan bez ceremonii przysiadł się do Maćka i poczęstował go nową porcją swojej angielszczyzny:

— Aj em ej filmstar, ju ar ej film- star end sz — (wskazał psa) — is ej film- star end sz — (wskazał Nelly) — is olso ej filmstar. Li ol ar kompensions of sz sejm profeszion. Is it not?

Niebardzo co prawda dogadzało Nelly to, że została uznana za kole- żankę psa i wymieniona po nim, na samym końcu kwartetu, ponieważ jed- nak Światopełk nie przewidywał bar- dziej skomplikowanych odpowiedzi poza czterema wyżej wymienionymi, przeto stuknęła palcem i pojętny Ma- cieć huknął natychmiast:

— Ou, jes!

Program angielskiego powitania był właściwie wyczerpany, a jednak właściciel znakomitego psa postanowił pozostać tu jeszcze przez jakiś czas. Ze zrozumiałych względów (grunt to reklama) pragnął, aby jak najwięcej osób widziało, że on nie skończył się jeszcze, skoro sam prze- mawia. Gable zaszczyca go roz-

mową na równi z polską królową ki- na. Nie wątpił, że wieść o tak nieprze- ciętym wyróżnieniu dotrze jeszcze dzisiaj do uszu szczęśliwego rywala, Adolfa Rymszy i na myśl o tym szalał z radości wewnętrznie. Ale ze- wnętrnie należało okazać, że nie sie- dzi, jak kolek, lecz naprawdę rozmawia z Amerykaninem. Kawiarnia za- ludniała się w szalonym tempie i moc osób defilowała tuż obok, udając, że szuka odpowiedniego stolika. Ex-ry- wal kapitalnego Rymszy zanurzył się więc co prędzej w odmęty swego języ- koznawstwa angielskiego i wyłożył kilka zapamiętanych zdań z III-ciej Lekcji:

— Is jur hauz lardz? Hew ju ej garden? Hau meni azersf hew ju? Pardon, hau meni brozers? Du ju lajk kejks?

— Nou! — warknął Maciek, zaże- rając się ciastkami, wbrew temu, co powiedział właśnie.

Małe nieporozumienie spowodowa- ła Nelly, która, chcąc pozbyć się jak- najprędzej natręta, postanowiła da- wać mu przez usta Maćka-Gable'a sa- me przeczące odpowiedzi. (Może go to

prędzej odstraszy?) Niezależnie od tego posłała błagalne spojrzenie w stronę pobliskiego stolika, gdzie jesz- cze przed ich przybyciem zasiadł cały sztab wytwórni „Świat-Pol-Film”. Tam również irytowano się na rywala Rymszy, zwłaszcza Światopełk pień- sił się w beznadziejną wciekłość, że aktor z konkurencyjnej wytwórni zabiera część korzyści z tak świetnie organi- zowanej propagandy „Świat-Pol-Fil- mu”.

— Leoś, oderwij go od nich choćby z gwałtem natychmiast!

— Ba, wujaszku, dawno bym to zrobił żeby nie jego pies.

A tymczasem natręt wyjął z kie- szeni mały samouczek angielski, wy- szukał rozdział o pogodzie i nowa ka- skada niezrozumiałych słów lunęła na Maćka:

— Tudej it is wery hot. Zi riwer is frouzen. It lajntz!

— On mu wychwala Leitesa? — przeraził się nadsłuchujący Odorono.

— It snouz — czytał dalej właściciel groźnego psa. — Du ju sii zi biu- tiful rejnbał in zi skaj, mister Gejbl?

Lecz Maciek nie widział owej pię- knej tęczy na niebie z wielu powodów, między innymi i z tego, że jej wcale nie było. Natomiast spostrzegł iż Nel- ly zagryzła wargi (całkiem bezwied- nie), co według klucza oznaczało:

— Siat ap! — Bardzo pojętny Ma- cieć ryknął to bardzo głośno.

W każdym amerykańskim filmie słyszymy co najmniej z pięć razy owo „shut up!” czyli „mylez”. Względnie „odwal się”. Zrozumieli więc wszyscy szorstkie odezwanie się rzekomego

cudzoziemca i cisza zaległa kawiarnię w oczekiwaniu większej awantury. Ktoś bardzo patriotycznie usposo- biony próbował podjudzać rodaka okrzykiem — Wal go w szczękę! — lecz właściciel popularnego psa wolał nie ryzykować; był chuderlawym wy- moczkiem wobec szczupłego, ale mu- skularnego Clark Gable'a, którego wspaniałe wyczyny bokserskie oglą- dał w niejednym filmie. Powstał więc tylko i robiąc najprzejmniejszą mi- nę, jak gdyby nie nie zaszło, wycią- gnął niepewnie dłoń na pożegnanie najpierw do Maćka potem do Nelly.

— Gud baj, mister Gejbl, gud baj — powtórzył kilka razy.

— Żaden gudłaj, tylko rzymski katolik — mruknął urażony Maciek, kiedy tamten odszedł od stolika, po- czym spytał swoją towarzyszkę, kim jest ten mało sympatyczny jegomość.

— Aktor kabaretowy, sceniczny i filmowy a zarazem reżyser, scena- rzysta, autor tekstów, dialogów i pi- senek, które sam śpiewa i tak dalej, i tak dalej, i tak dalej, słowem, uni- wersalny geniusz... we własnym mnie man'u. A de facto, źle wychowany zarozumialec, nadęty bałwan. Za to jego pies...

— Ou, jes! — wtrącił przytomnie Maciek, zauważywszy, iż znowu ktoś podchodzi do ich stolika i mógłby usłyszeć, że rozmawiają po polsku.

d. c. n.

Antoni Hram

UPIORNA NOC MIŁOŚCI

Współczesna powieść sensacyjna

(Strzeszenie początku powieści).

Dwom inżynierom Haczewskiemu i Burskiemu udało się wynaleźć maszynę zapalającą na odległość. Niestety maszyna ta, jak ją nazwali „beha“, została im wykradziona przez członków wywiadu ościennego niejakiego Grybskiego vel Gutermana i Beatę Krynicką, której udało się ponadto nawiązać romans z Burskim.

Przy wynalazcach pozostała tylko maszyna, ale najważniejsza część maszyny. Pewna próba wykradzenia tej części zakończyła się śmiercią Grzywaka, w którego willi zamieszkiwali chwilowo Burski i Haczewski. W kilka dni potem Haczewski został porwany na ulicy i wywieziony z Poznania.

49)

— A gdzie pan ma ucieciwość, panie Haczewski? — wychwycił Grybski, odzyskując z powrotem poprzednią swobodę i pewność. — Pan o tym najmniej ma do powiedzenia. Pan, który jest współtwórcą strasznego na rzędzia mordu tysięcy, a może i milionów niewinnych istot ludzkich. Czyż nie lepiej, czyż nie ucieciwość poświęcić życie pańskie, czy jego przyjaciela, a przez to odwrócić od biednej, znękaney ludzkości widmo zagłady? Jak pan uważa, panie Haczewski, czy nie lepiej?..

Ludwik milczał, nie mogąc znaleźć słów, w których pragnąłby wyrazić to wszystko, co działo się teraz w jego duszy. Cynizm, bezczelność i zakłamanie podłego szpiega, wywoływało w umyśle młodzieńca uczucia niewypowiedzianej odrazy. Był jednakże

bezsilnym, zdany całkowicie na łaskę zbira.

— Proszę się tylko głębiej zastanowić nad tymi sprawami — podjął znów Grybski — a wówczas przyjdzie pan niewątpliwie do przekonania, że nasze humanitarne dążenia są tylko godne uznania. Narazamy się dla dobra innych. Chcemy zdobyć waszą przeklętą „behe“ i zniszczyć ją, aby nawet ślad z niej nie mógł pozostać.

Po zmienionej twarzy Ludwika przewalił się błąd uśmiechu ironii. Nie wiedział, czy Grybski mówi to wszystko serio, czy też rozmyślnie dręczy w ten sposób bezbronnego.

— Wiem, że pan mi nie wierzy, ale to wcale nie może mieć wpływu na niezłomność moich najgorętszych postanowień. „Behe“ musimy zdobyć za każdą cenę. Niech się więc pan namyśli i to szybko.

— Aparat już nie istnieje — przemówił Ludwik. — Stało się więc zadanie waszym najgorętszym pragnieniom — dodał z ironią.

— Nie mam na to dowodów — stwierdził Grybski. — A gdyby nawet tak było, to sprawa nie zostałaby rozwiązana całkowicie. Mało jest zniszczyć aparat, lecz trzeba mieć jeszcze gwarancję, że nie powstanie on więcej, a jeśliby nawet, to że jego niszczenie zostanie ograniczone Niszcząc „behe“, należy stworzyć w pierw pewnego rodzaju antidotum, odtutkę, przeciw tym śmiertelnym promieniom. Bo kto mi może zagwarantować, że pan, człowiek pozbawiony ludzkich uczuć, nie pokusi się o odbu-

dowę aparatu?.. I właśnie dlatego należy zbadać właściwości promieni „behy“ i wynaleźć aparat, neutralizujący ich działanie, aby w razie potrzeby oddać go na usługi udręczonej ludzkości...

Ale Ludwik, słuchając słów Grybskiego, nie mógł już dłużej zapanować nad sobą:

— Nie wiem, doprawdy, co więcej podziwiać — rzekł — czy twój cynizm, bezczelność i zakłamanie, czy też naiwność, z jaką starasz się wmówić we mnie to wszystko, co wyrosło jedynie w bujnej imaginacji przewrotnego człowieka. Ty... podły! — rzucił obelgę i odwrócił twarz w inną stronę.

— A jednak pańskie oburzenie do niczego nie doprowadzi, panie Haczewski — rzekł niezrażony Rachmil. — Nikomu na dobre nie wyjdzie, a cała ta dyskusja przypomina przysłowie milczenie słomy. Szkoda słów, skoro nie nie zdoła zmienić mych niezłomnych postanowień. Niech pan o tym pamięta, panie Ludwiku, że skoro nadal będzie pan trwał w swym zaciętym uporze, sprowadzi to w konsekwencji nieobliczalne następstwa. Pan zginie, wraz ze swym przyjacielem, inżynierem Burskim, a „beha“ i tak wpadnie w moje ręce. Niech pan to zechce dobrze rozważyć... — dodał z wyraźną pogroźką.

W istocie, sprawę tę należało rozważyć wszechstronnie. Oczywiście Haczewski dalekim był od myśli, aby pod wpływem gróźb Grybskiego miał zdradzić tajemnicę „behy“, tym nie mniej jednak starał się za wszelką cenę zażegnać niebezpieczeństwo, jakie w istocie zawisło nad nim i Stanisławem. Dlatego też, opanowując uczucie odrazy i nienawiści, jakie żywił do tego wyrefinowanego, bezczelnego zbrodniarza, odezwał się względnie spokojnie:

— I cóż wam przyjdzie z tego, że swoje zatwardziałe sumienie obarczyacie jeszcze jedną, nową zbrodnią? — zapytał. — Nie ludźcie się bowiem, aby cokolwiek mogło zmienić moje nie-

złomne postanowienie. Nie zyskacie na tym nic, a tylko większą odpowiedzialność czeka was za te straszne przestępstwa.

— He, he, he... — zaśmiał się Grybski szyderczo.

— Troskę o nasz los pozostaw nam, panie inżynierze Haczewski. Narazie drzyj o własną skórę, bowiem nie zamierzam zbyt długo bawić się bezowocną dyskusją. Czas nagli i muszę wydać odpowiednie dyspozycje odnośnie Burskiego. Więc jak? czy decyduje się pan podporządkować lojalnie moim żądaniom, czy też nie? — zapytał, gotując się do odejścia.

Ludwik, słysząc to, postanowił jeszcze raz spróbować wybiegu.

— Przypuśćmy nawet, że zdecydowałbym zdradzić wam tajemnicę „behy“, to jakąż macie gwarancję, że moje objaśnienia czy plany, nie są fałszywe? — zapytał.

— Śmiesz pan jest, panie Haczewski, skoro pan w ten sposób rozumuje. Mnie nie chodzi o plany, czy pańskie fachowe objaśnienia. Ja muszę mieć aparat; zmontowany i wypróbowany...

— Stwierdzam jeszcze raz, że „beha“ została zniszczona — powiedział Ludwik, opanowując rozdrażnienie, w jakie wprawiły go słowa agenta.

— Zmontuje ją pan z powrotem — padła lakoniczna odpowiedź.

— To możliwe będzie tylko przy współudziale Burskiego, co i w odpowiednich warunkach — odparł Haczewski. — To znaczy, w dobrze wyposażonej pracowni i przy rozporządzeniu odpowiednim materiałem.

— Burskiego możemy panu dostarczyć w każdej chwili — uśmiechnął się Grybski — a żądany materiał znajdzie się na zamówienie...

W tym miejscu Grybski urwał i z niepokojem spojrzał w kierunku drzwi. Zdawało mu się, że doleciał go z sąsiedniej piwnicy jakiś podejrzany szmer, przypominający chrząst żwiru, zaścielającego dno lochu.

d. c. n.

Trzyłatkka naszych spółdzielców

W Zagłębiu powstanie oddział banku „Społem“

W ub. niedzielę odbył się w Domu Społecznym w Sosnowcu Zjazd Okręgowy Delegatów Spółdzielni Spoż. Zagłębia Dąbrowskiego zrzeszonych w „Społem“ Związku Spółdzielni Spożywców Rz. P. w Warszawie.

W Zjeździe wzięło udział 43 delegatów z 24 Spółdzielni oraz 110 osób gości. Przewodniczył zjazdowi inż. Ludwik Berbecki, prezes Rady Okręgowej. Władze Związku „Społem“ reprezentowane były przez dyr. Dippa, Bank Spółdzielczy „Społem“ w Warszawie przez dyr. Kuszewskiego.

Sprawozdanie z działalności Związku „Społem“ za r. 1936 w obezrumy i przerywistym referacie omówił delegat Zarządu, dyr. Dippel. Ze sprawozdania tego wynika, że trwający od szeregu lat kryzys nie zrobił żadnego uszczerbku spółdzielczości, a przeciwnie wykazał jej siłę żywotną, jako planowego rochu i lechnego, dążącego do zorganizowania życia gospodarczego kraju. Delegaci bardzo żywo dyskutowali na temat działalności Związku, zgłaszając wnioski i dezeraty.

Dyr. Kuszewski w dłuższym przemówieniu omówił działalność Banku „Społem“ jako centralnej składnicy oszczędności świata pracy.

Na skutek powyższych uchwał w najbliższej przyszłości zostanie utworzony Oddział Banku „Społem“ w Zagłębiu Dąbrowskim.

Trzyletni plan pracy Spółdzielni Spożywców referował p. Wolff. Jak z planu tego wynika, Spółdzielczość Spożywców w okresie tym powiększy ilość Zakładów wytwórczych z 18 na 21, ilość członków z 10205 na 14205, ilość sklepów z 97 na 126.

Sprawozdanie z działalności Rady Okręgowej Zagł. Dabr. oraz plan działań na r. 1937 referował inż. Berbecki.

Jako kandydatów do Rady Nadzorczej Związku Zjazd wysunął pp. Pawła Chadaję, okręg chełmski, Feliksa Jabłońskiego, okręg warszawski, Władysława Małskiego, okręg lidzki, Józefa Rurara, okręg konowski, dr. Andrzeja Michnę, okręg śląski, Stanisława Zabickiego,

okręg kielecki, Wincentego Sikorskiego, okręg warszawski.

W wyniku wyborów do Rady Okręgowej Spółdzielni Spoż. Zagłębia Dąbrowskiego powołano pp. Kurasia Sobiesława Spółdz. „Robotnik“ w Niemcach, Plute Stanisława, Spółdz. „Robotnik“ w Niemcach, Oraczewskiego Piotra, Spółdz. „Fio ra“ w Golonogu, Zysko Stefana, Spółdz. „Społem“ w Niwce, Prousse Bronisława, Spółdz. „Sprawiedliwość“ w Miłowicach, Lipkę Stanisława, Spółdz. w Olkuszu, Sobczyka Stanisława, Robotnicza Spółdz. w Sosnowcu, Wolfa Stanisława, Spółdz. „Zgoda“ w Piaskach, Trzmiela Władysław, Spółdz. „Społem“ w Niwce, inż. Ciszowskiego Stanisława, Spółdz. „Społem“ w Bolesławiu, Możdżenia Ignacego, Spółdz. „Jedność w Ręgożniku, Parezyka Jana, Powszechna Spółdz. w Sosnowcu.

Z urzędu wchodzi pp. Inż. Berbecki Ludwik i Kaleta Wł., członkowie Rady Nadzorczej Związku, Stawjarski Lucjan, kierownik Oddziału Społem w Brzezynie, Firla Władysław, ilustrator okręgu Zagł. Dąbrowskiego.

Wielkie wrażenie w Tomaszowie Mazowieckim wywarła wstrząsająca zbrodnia, jaka dokonana została w domu przy ul. Prezydenta Wojciechowskiego 32.

Do zamieszkałego w tym domu szewca 32-let. Mariana Pałyżgi przybył w sobotę wieczorem jego znajomy 43-let. Wawrzyniec Burzałek.

Mężczyźni raczyli się obficie alkoholem. W pewnej chwili wynikła między nimi kłótnia o żonę Pałyżgi. Burzałek twierdził, że jest ona kobietą ucieciwą i nie zdradza swego męża.

Pałyżga, który maltretował żonę, usiłował przekonać towarzysza, że żona nie jest mu wierna. Gdy Burzałek, znudzony libacją, zasnął na kanapie, Pałyżga chwycił siekiere i zadał mu nią kilka ciosów w kark, odcinając mu zupełnie głowę.

NA WESOŁĄ NUTĘ

Amerykański pojedynek

Dwaj przyjaciele, Fiszman i Kotopkier, pobili się. Ponieważ widziało to wiele osób nie można było z sytuacji wybrnąć inaczej jak przez pojedynek.

Strony wybrały sekundantów i ci wyznaczyli termin spotkania na dzień następnym, ku wielkiemu zadowoleniu wszystkich zebranych.

Ale Fiszman uważał, że nie ma pośpiechu.

— Co tak prędko? — mówił do sekundantów, — Przypuszczam, że wątpię, że by miałem umierać, ale przecież muszę załatwić to i tamto. Sie może zdarzyć. Jestem zwykły śmiertelnik, ten łobuz Kotopkier może mnie nawet zastrzelić.

— Milcz pan, jak pan o mnie mówisz! — odparł Kotopkier. — Ale co do terminu, to ten paskudnik ma rację. Jak to można tak odrzucać? Sie ma rodzinę, się ma dzieci, trzeba ich objaśnić że mają tatę bohaterę. Sie nie zabieram jeszcze do umierać, ale może jednak wyzionę? To potrzebno przygotować przechowalnie dla doczesne szczątki. Trzeba pójść na ementarz, wybrać miejsce na grób, su-

che, zdrowe z ładnym widokiem w dobrym towarzystwie...

Ale sekundanci twardo stali przy swoim.

— Wykluczowane. Nie można żyć z plamą na honorze. Jutro muszą się panowie wyczyszczać.

Nazajutrz rano obaj przeciwnicy zajęli w towarzystwie sekundantów doznanej sali pojedynekowej.

Postawiono ich naprzeciw siebie i dało im do rąk karabiny.

Kotopkiera ogarnął pusty śmiech.

— Karabin. He he! Dlaczego coś karabin? To daj pan odrazu armatę!

— Racja — wołał Fiszman — żebyś pan żył sto dwadzieścia lat, Kotopkier! Co ja jestem soldat, żeby strzelać z karabinem?

— No to może szpady? — pytają sekundanci.

— Nie! Można się skaleczyć.

Wreszcie po długich targach stanęło na amerykańskim pojedynku. Przeciwnicy mieli ciągnąć losy. Który wyciągnie ten niezwłocznie popelni samobójstwo.

Los wyciągnął Fiszman.

Wziął odważnie rewolwer i znikł w bocznym pokoju.

Po chwili rozległ się wystrzał, po czym zapanowała cisza, przerywana łkaniem Kotopkiera:

— Rozbójnik jestem! Biedny Fiszman! On przeze mnie powiększył grono aniołków.

Naraz we drzwiach pokoju ukazał się sam nieboszczyk.

— Fiszman! — zawołał Kotopkier — w jaki sposób ty żyjesz?

— Nie trafilem.

— No, panowie — zawołali sekundanci — w takim razie trzeba się dalej pojedynkować.

Fiszman i Kotopkier spojrzeli po sobie.

— Jak ty myślisz, Fiszman? Dla ich widzimisie my się mamy zabijać?

— Jeszcze co! — odparł Fiszman. — Chodźmy do domu. Niech się oni zabijają. Jak mają przyjemność? Niech ich cholera weźmie.

Problemy dnia

Chorzów -- Zagłębie 3:1 (3:0) Mecz drużyn szkolnych w Sosnowcu

Wezoraj po południu na stadionie miejskim w Sosnowcu odbył się mecz piłkarski, pomiędzy drużyną klubu szkolnego Zagłębia Dąbrowskiego a drużyną szkolną Chorzowa.

Mecz po dość ciekawej grze zakończył się zwycięstwem lepiej grającej drużyny Chorzowa w stosunku 3:1 (3:0).

W drużynie Zagłębia brak było czołowych graczy: Bogdanowa i Kulawika.

Bramki dla Chorzowa zdobyli: Nowak, Murłowski i jedna samobójcza. Dla Zagłębia honorowego gola strzelił w ostatnich minutach meczu Miernik, najlepszy gracz w drużynie gospodarzy. Sędziował p. Baran, dobrze. Zainteresowanie zawodami było dość duże.

W przyszłą środę odbędzie się mecz rewanżowy w Chorzowie.

Nowa zapora dla Schmelinga W DRODZE PO TYTUŁ MISTRZA ŚWIATA?

Pogromca Maksa Baera, bokser angielski Farr podpisał umowę walk, którą stoczy z Maksem Schmelingiem. Zwycięzca tego meczu ma następnie spotkać się z mistrzem świata w wadze ciężkiej Amerykaninem Braddockiem.

Farr jest zasypywany propozycjami nowych spotkań. Manager Joe Louisa zaproponował Farrowi 25.000 dolarów za mecz w Nowym Jorku. Anglię jednak chce, aby ich nowy szampion walczył w Anglii.

Warszawianka domaga się UNIEWAŻNIENIA BIEGU WARSZAWA - RASZYN

W sprawie biegu sztafetowego Raszyn-Warszawa zajdzie przypuszczalnie nowy zwrot. Oto Warszawianka zamierza domagać się od władz lekkoatletycznych przeprowadzenia wizji trasy.

Jak się bowiem po zmierzeniu trasy okazało, dystans został nieściśle przez organizatorów obliczony. Warszawianka domagać się będzie unieważnienia biegu.

Akcja P. O. S. W ZAWIERCIU

Powiatowy komendant P. W. i W. F. w Zawierciu organizuje w dniach 2, 6 i 9 maja br. próby sprawności fizycznej o Państwową Odznakę Sportową dla poszczególnych organizacji społecznych, jak również dla ogółu społeczeństwa z terenu pow. zawierciańskiego. Zgłoszenia kandydatów przyjmuje kancelaria P. W. (gmach Starostwa codziennie w godzinach od 9-13-tej do dnia 30 bm. W dniu tym o godz. 17.30, również w kancelarii P.W., odbędzie się odprawa kandyda-

tów do P. O. S., na której nastąpi omówienie regulaminu P. O. S. jak również dokładne ustalenie terminu prób sprawności fizycznej. Zgłoszenia organizacji przyjmuje się zbiorowo na odpowiednich drukach, po które należy się zgłosić w kancelarii P. W. Wykonaniem technicznym prób do P. O. S. zajmie się prof. k. Biliński.

Z podokręgu gier sportowych ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO

W ub. niedzielę odbyło się w Sosnowcu zebranie zarządu podokręgu gier sportowych Zagłębia Dąbrowskiego, na którym ustalono że walne zebranie członków podokręgu odbędzie się w dniu 6 czerwca br.

Rozgrywki mistrzowskie w siatkówce męskiej i żeńskiej rozpoczną się w dniu 28 bm.

× BIEG PAN NAPRZELAJ o mistrzostwo Polski, który odbył się w ub. niedzielę w Krakowie (trasa 1.158 mtr.) wygrała Horsteinówna (Hasmonea - Lwów) - 4:14.1.

× WARSZAWSCY BOKSERZY NIE POJADĄ DO KIELC. Zarząd warszawskiego Okr. Zw. Bokserskiego zdecydował się odwołać wyjazd bokserskiej reprezentacji Warszawy do Kielc na mecz 25 bm. ze względu na niedostateczne warunki finansowe.

× BIEG NAPRZELAJ W MYŚLOWI CACH. W Myślowicach odbył się bieg naprzelaj. W kategorii seniorów pierwsze miejsce w czasie 15:40.5 zajął Sitko z RKS przed Lubensem za Sokoła i Chmielcem. W kategorii juniorów na dystansie 2700 m. Cichy z HKS w czasie 10:20.5 przed Bieleckim (RKS Sosnowiec) i Kłuską ze Sokoła. W kategorii młodocianych na trasie 1200 m pierwsze miejsce zajął Techk przed Labusem i Kalużą.

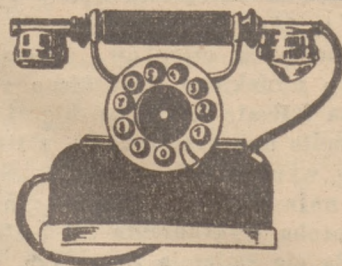
Najpożytejszym środkiem reklamy
jest światło elektryczne,

a więc dbaj o dobre oświetlenie
reklamy i okna wystawowego

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskim, S. A.

Wyciąć! Przechować!

TELEFON ZAŁATWI
każde Twe życzenie

KAROL JANKOWSKI i SYN, FABRYKA SUKNA BIELSKO, 62-479
Oddział Sosnowiec, 3 Maja 23

Rok założenia 1925

poleca na sezon wiosenno - letni wielki wybór materiałów męskich i damskich. Składy w każdym większym mieście w kraju, 18 przedstawicielstw zagranicą: Buenos - Aires, Kair, Oslo, Hamburg, Ryga, Peking, Belgrad, Amsterdam, Beyrut, Stambul, Sztokholm, Wiedeń, Budapeszt, Helsingfors, Tel - Aviv, Kopenhaga, Saloniki, Zagrzeb.

KAWA F-my „PLUTON“

T. i M. Tarasiewiczów S. A. w Warszawie

Hurtowo i detalicznie po cenach fabrycznych
co nabycia w Cukierni A. K. PEUCKER
SOSNOWIEC, Modzejewska 1

62-411

3 razy w tygodniu transport świeżego palenia.

Najlepiej i najszybciej informuje
„EXPRES ZAGŁĘBIA“ 6-14-97
Zamawiać można telef. 6-23-80

KINO „EDEN“

DZIŚ! DZIŚ!
Korona kariery artystycznej

Grety Garbo
Dama
Kamelionowa

przy współudziale
ROBERTA TAYLORA i LIONELA BARYMORA.

Jedyny i bezkonkurencyjny program
w Sosnowcu.

Początek I seansu o godz. 15.30, w nie-
dzielę i święta o godz. 13.30.
Każdy seans trwa 1.50.

Uprasza się WWPP. o łaskawe przy-
chodzenie na początki seansów, gdyż
w czasie seansów wpuszczać nie będzie
my.

KINO „ZAGŁĘBIE“

Dziś prawdziwe wydarzenie w historii filmu
Nasza wszechświatowa sława wielki kompozytor i artysta

Ignacy Paderewski
w filmie

Sonata księżycowa

Akcja filmu rozgrywa się na tle przepychu pałaców londyńskich i uro-
czej Szwecji poz. rol. CHARLES FARRELL I BARBA
RA GREENE. Początek seansu o g. 17.30.

KINO „PALACE“

DZIŚ!

Gustaw Fröhlich

w potężnym dramacie dwojga serc złączonych wielką
wojną europejską

STRADIVARI

Wzruszająca treść! Wspaniała muzyka węgierska!

Kino „RIALTO“, Warszawska 18

Wielka szarża nieśmiertelnej miłości.
Wzruszający poemat o miłości nieznaną p. t.

DAJ MI TWE SERCE

W roli gł. KAY FRANCIS.

II film

Wspaniały dramat sensacyjno-niesamowity p. t.

OTCHŁAN GROZY

Oryginalne zdjęcia wybuchu gejzeru.

Pocz. I seansu o g. 5.30, w niedzielę o 3

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

POTRZEBNI biuralista (biuralistka) z
gotówką 2000 zł Płaca 200 zł. miesięcz-
nie. Zgłoszenia pismienne filia „Expres-
su“ Będzin pod „Posada“.

POTRZEBNA panienka do prasowania
nowych koszul męskich. Glecer, Będzin,
Modzejewska 48.

MATRYMONIALNE

OŻENIE się z fryzjerką młodą, wykonu-
jącą dokładnie wodną i trwałą onduła-
cję. Może być bardzo biedna, lecz sym-
patyczna. Zgłoszenia do „Expresu“ w So-
snowcu pod „Współpraca“.

KUPNO I SPRZEDAŻ

POWIEŚCI najpiękniejsze za bezcen. —
Okazje księgarskie kupno i sprzedaż. —
„Antykwarjat“, Katowice, Damrota 6,
telefon 456-89

Zakład pieczętarski
Lucjan Stybliński

Sosnowiec, 1 Maja 26 i Malachowskie-
go 9, telef. 61882. wykonuje pieczętki,
sztyldy emaliowane i t. p.

OKAZYJNIE tani można nabyć piękne
nowoczesne otomany, kozetki, tapczany
oraz przyjmuję reperacje i przerobki. —
Zakład Tapicerski J. Malinowskiego, So-
snowiec, Mariacka 7.

Nr. Km. 185, 2685/34 i Km. 226/37.

Komornik Sądu Grodzkiego w Sosnow-
cu, rewiru 3-go, urzędujący przy ulicy
Piłsudskiego Nr. 2 z mocy art. 602 — 604
K. P. C. podaje do publicznej wiadome-
ści, że na zaspokojenie zasadzonych pre-
tensji odbędzie się w Sosnowcu pod adre-
sami niżej wskazanymi licytacja ruch-
mości, a mianowicie:

1. Dnia 27 kwietnia 1937 r. od godz.
13-ej (nie później jednak niż w dwie go-
dziny) przy ulicy Targowej Nr. 18 w
terminie I-m sprzedaż ruchomości domo-
wych, oszacowanych na sumę zł. 570, na
zaspokojenie wierzytelności Frenkla Mo-
szka.

2. Dnia 29 kwietnia 1937 r. od godz.
13-ej (nie później jednak niż w dwie go-
dziny) przy ulicy Rybnej Nr. 16-a w ter-
minie II-m sprzedaż 25 kg. herbaty lu-
zem oszacowanej na sumę zł. 700 na za-
spokojenie wierzytelności Maay Upadło-
ści Spółdzielczego Banku Zagłębia. Li-
cytacja rozpocznie się od połowy sumy
oszacowania.

Spis rzeczy i ich szacunek przejrzyć
można w dniu i miejscu licytacji.
Komornik Sądowy (—) F. ZEMANEK